

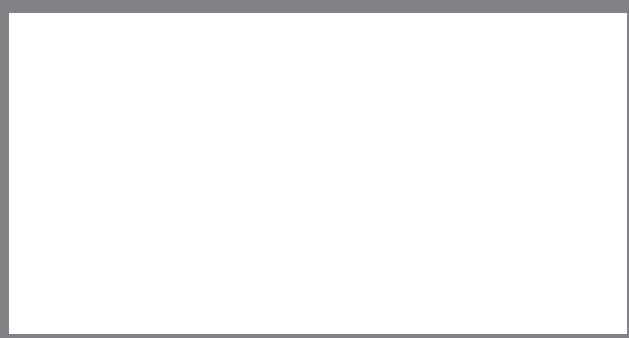
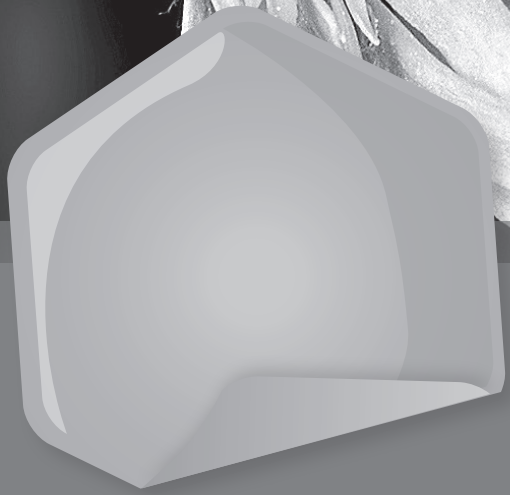

Slovenski ČEBELAR

Anton Janša
1734-1773

letnik CXXV • 5/2023

Seznam terenskih svetovalcev Javne svetovalne službe v čebelarstvu po Sloveniji

Okoliš	Priimek	Ime	Stik	Občine
Gorenjski	Markič	Janez	030/604 028 031/365 021	Kamnik, Komenda, Lukovica, Medvode, Mengeš, Moravče, Trzin, Cerklje na Gorenjskem, Gorenja vas - Poljane, Kranj, Naklo, Preddvor, Šenčur, Žiri
	Pintar	Tomaž	030/604 052 041/602 540	Bled, Bohinj, Gorje, Jesenice, Jezersko, Kranjska Gora, Radovljica, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žirovnica
Celjski	Jernej	Andrej	030/604 064	Bistrica ob Sotli, Dobje, Kozje, Podčetrtek, Radeče, Rogaška Slatina, Rogatec, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Store
	Babnik	Peter	030/604 060 041/211 295	Celje, Dobrna, Laško, Slovenske Konjice, Tabor, Vitanje, Vojnik, Zreče, Žalec
	Podrižnik	Franc	030/604 068	Braslovče, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Polzela, Prebold, Rečica ob Savinji, Solčava, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Velenje, Vransko, Hrastnik, Trbovlje, Zagorje
Podravski	Čuš	Martin	030/604 071	Cerkvenjak, Cirkulane, Destričnik, Dornava, Gorišnica, Hajdina, Juršinci, Kidričevo, Majšperk, Makole, Markovci, Ormož, Podlehnik, Ptuj, Središče ob Dravi, Starše, Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Sveti Tomaž, Trnovska vas, Videm, Zavrč, Žetale
	Kitak	Stanislav	030/604 075 041/864 166	Benedikt, Duplek, Hoče - Slivnica, Kungota, Lenart, Lovrenc na Pohorju, Maribor, Miklavž na Dravskem polju, Oplotnica, Pesnica, Poljčane, Rače - Fram, Ruše, Selnica ob Dravi, Slovenska Bistrica, Sveta Ana, Sveta Trojica v Slovenskih goricah, Sveti Jurij, Šentilj
Ljubljanski	Borštnik	Brane	030/604 002 031/336 905	Dobrepolje, Dol pri Ljubljani, Grosuplje, Ig, Ivančna Gorica, Škofljica, Velike Lašče, Vodice, Sodražica, Ribnica, Loški Potok
	Marinko	Roman	030/604 008	Borovnica, Brezovica, Dobrova - Polhov Gradec, Domžale, Horjul, Ljubljana, Log - Dragomer, Logatec, Vrhnika
Primorski	Adrijan	Seljak	041/728 469 030/360 900	Bovec, Cerkno, Kanal ob Soči, Kobarid, Tolmin, Nova Gorica, Brda, Miren - Kostanjevica, Renče - Vogrsko, Šempeter - Vrtojba, Ajdovščina, Idrija, Vipava, Komen
Obalno-kraški	Babič	Klavdijo	030/604 036	Ankaran, Divača, Hrpelje - Kozina, Izola, Koper, Piran, Sežana
Obalno-kraški, notranjski	Anzeljc	Rajko	030/604 041	Ilirska Bistrica, Loška dolina, Pivka, Bloke, Cerknica, Postojna, Bloke
Dolenjski	Kobe	Franc	041/940 606	Dolenjske Toplice, Mirna, Mirna Peč, Novo mesto, Straža, Trebnje, Žužemberk, Litija, Šmartno pri Litiji
Dolenjski, posavski	Sajtl	Vinko	030/604 053	Mokronog - Trebelno, Šentjernej, Šentrupert, Škocjan, Šmarješke Toplice, Brežice, Kostanjevica na Krki, Krško, Sevnica
Pomurski	Madjar	Jakob	041/720 481 041/598 356	Apače, Cankova, Gornja Radgona, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kobilje, Križevci, Kuzma, Moravske Toplice, Murska Sobota, Puconci, Radenci, Rogašovci, Sveti Jurij ob Ščavnici, Šalovci, Tišina
	Tratnjek	Franc	030/604 084 041/606 013	Beltinci, Črenšovci, Dobrovnik, Lendava, Ljutomer, Odranci, Razkrižje, Turnišče, Velika Polana, Veržej
Koroški	Goričan	Janko	030/604 085 041/332 698	Dravograd, Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica
	Praper	Pavel	030/604 087	Črna na Koroškem, Mežica, Mislinja, Prevalje, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec
Belokranjski	Milinkovič	Dušan	030/604 090	Črnomelj, Kočevje, Kostel, Metlika, Osilnica, Semič

Podatki za stik Veterinarske fakultete – Nacionalnega veterinarskega inštituta:

Enota Murska Sobota, Noršinska cesta 35, 9000 Murska Sobota: Mateja Ratiznojnik, dr. vet. med., 02/534 82 18, 031/622 730, mateja.ratiznojnik@vf.uni-lj.si.

Enota Maribor, Karantanska ulica 37, 2000 Maribor: mag. Vida Lešnik, dr. vet. med., 02/228 37 38, 041/645 792, vida.lesnik@vf.uni-lj.si.

Ljubljana, Inštitut za patologijo, divjad, ribe in čebele, Gerbičeva 60, 1000 Ljubljana: dr. Lucija Žvokelj, dr. vet. med., 01/477 93 71, 041/650 158, lucija.zvokelj@vf.uni-lj.si, Barbara Hočevar, dr. vet. med., 01/477 93 71, 030/706 449, barbara.hocevar@vf.uni-lj.si, Rene Rus, dr. vet. med., 01/477 93 71, 030/466 215, rene.rus@vf.uni-lj.si, in Monika Kozar, dr. vet. med., 01/477 93 71, 040/252 781, monika.kozar@vf.uni-lj.si.

Enota Celje, Trnoveljska cesta 1, 3000 Celje: Alenka Juric, dr. vet. med., 03/428 16 35, 041/900 005, alenka.juric@vf.uni-lj.si.

Enota Novo mesto, Šmarješka cesta 2, 8000 Novo mesto: Anita Vraničar Novak, dr. vet. med., 07/332 51 17, 041/649 495, anita.vranicarnovak@vf.uni-lj.si.

Enota Nova Gorica (pisarna Koper), Ulica 15. maja 17, 6000 Koper: Suzana Skerbiš, dr. vet. med., 05/936 67 70, 041/645 763, suzana.skerbis@vf.uni-lj.si.

Enota Nova Gorica, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica: mag. Ivo Planinc, dr. vet. med., 05/338 37 00, 041/740 805, ivo.planinc@vf.uni-lj.si.

Enota Kranj, Kranjska cesta 16, 4202 Naklo: mag. Mira Jenko Rogelj, dr. vet. med., 04/277 06 20, 041/645 769, mira.jenkorogelj@vf.uni-lj.si.

Majska akcijska ponudba

Na Čebelarški zvezi Slovenije imamo v **akcijski ponudbi** naslednje artikle. Vsa naročila sprejemamo na tel. št.: 01/729 61 00 ali na e-naslov: ines.zunic@czs.si. **Pri nakupu trgovskega blaga imajo člani ČZS 10 % popusta.**

Knjiga Medovite rastline:
24,99 EUR – 10 % = 22,50 EUR

Priročnik za začetnike:
5,00 EUR – 10 % = 4,50 EUR

Cvetni prah:
2,08 EUR – 10 % = 1,87 EUR

Telovnik ČZS:
35,20 EUR – 10 % = 31,70 EUR

Kapa s šiltom:
8,70 EUR – 10 % = 7,80 EUR

Ob šestem praznovanju svetovnega dneva čebel naj ponovno zaplapolajo zastave

Slovenski čebelarji smo lahko ponosni, da bomo 20. maja praznovali že šesti svetovni dan čebel. Ker smo v preteklosti čebelarji že pokazali, da je v slogi moč, pokažimo tudi tokrat Sloveniji in svetu, da smo ponosni na svoje korenine in dosežke. Zato naj na svetovni dan čebel z naših čebeljakov ali domov ponovno zaplapolajo čebelarške zastave. Velikost zastave je 140 × 70 cm.

Cena zastave: 34,00 EUR – 15 % = 28,90 EUR + PTT

Vsa naročila sprejemamo na tel. št.: 01/729 61 00 ali na e-naslov: ines.zunic@czs.si.

Tajništvo ČZS

Čebelarška zveza Slovenije nadgrajuje člansko izkaznico ugodnosti

Vsi člani Čebelarške zveze Slovenije boste s člansko izkaznico v prihodnje deležni še več ugodnosti pri različnih ponudnikih blaga in storitev.

Ugodnosti za člane omogočajo:

- Anton Ciglič, s. p.,
- Apartmaji Isabella Kustiči (otok Pag),
- Apartmaji Stanka Komparak (otok Korčula),
- BeeConn tehtnice,
- Belokranjski hram, d. o. o.,
- Camp Omišalj (otok Krk),
- Camp Straško (otok Pag),
- Čebelarški center Maribor, Jana Pušnik Pokrivač, s. p.,
- Čebelarstvo Pislak Bali,
- Čebelarstvo Vogrinčič,
- Čebelji raj Noč,
- Kmetijska zadruga Šaleška dolina, z. o. o.,
- Eldema elektronika, Srečko Lavrič, s. p.,
- Kipgo, d. o. o.,
- Kokos Agency, d. o. o.,

- Liburnia Riviera Hotels (Opatija),
- Majskej, d. o. o.,
- Marjan Dolinšek, s. p.,
- Medium, d. o. o.,
- Muzeji radovljiške občine,
- Peter Potočnik, s. p.,
- PC Doktor, Luka Dobovičnik, s. p.,
- Prva osebna zavarovalnica, d. d.,
- Sabina Pirš, s. p., Gostišče pri čebelici,
- Slovenia Eco Resort,
- Šport hotel Pokljuka,
- Štefan Šemen, s. p.,
- Terme Snovik,
- Trajnice Golob Klančič,
- Turistično čebelarstvo Pavlovič,
- cenejša samoplačniška usposabljanja ČZS in 10-% popust na trgovsko blago.

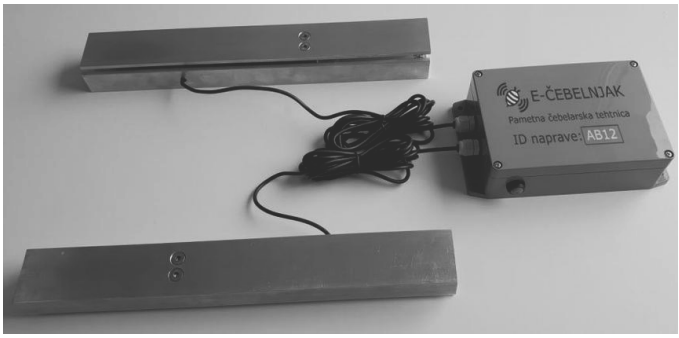

Vsi ponudniki blaga in storitev so objavljeni na naši spletni strani, kjer je opisana tudi oblika ugodnosti: www.czs.si/content/X9.

V Slovenskem čebelarju bomo mesečno dopolnjevali seznam ponudnikov storitev ugodnosti.

Nagradna čebelarska križanka Pametna čebelarska tehtnica – WWW.NAJMEDI.SI

								AVTOR: MATJAŽ HLADNIK	VLAK- NINSKA PAPIRNA SNOV, PAPIRMAŠE	IZVIRNI POMENE BESEDE	DEVET- SATNI PANJ	EDWARD NORTON	NAŠ RAPER IN BLOGER MIHA BLAŽIČ	NAŠ VRHUNSKI NOGOMETNI VRATAR	MORALNA NAČELA, ETIKA				
	PROIZVOD	ZASILNA ZALOGA	EMANUEL QUERIDO	IGRALKA POČKAJ	DIAPO- ZITIV	MANJŠA SKUPNOST LJUDI													
						PERILO												DEL CELOTE	
KLIMATSKO LETOVIŠČE PRI KRANJU																		3	VOTLA MOČVIRSKA RASTLINA
ČRNA MAŠA, REKVIEM									ITALIJAN. TISKOVNA AGENCIJA										LILIAN THURAM
OSKAR ZORNIK			PEČENI KOŠČKI MESA								SRBSKA MEŠANA SOLATA								PIHANJE VETRA
LESEN ODER ZA SUŠENJE ZRNJA IN SADJA			STVAREN ČLOVEK		ALBERT EINSTEIN	AZIJEJ													PITJE DO DNA ZBORO- VANJE ŠKOFOV
ŠKOTSKI GLASBENIK (MIDGE)				BOLEZEN VIRUSA HIV							MAŠČOBA								ZAPRT PROSTOR V VAGONU
FERMEN- TACIJA				KRALJEV- SKA IGRA							ŽENSKA ARIJSKE RASE								OTTO LOEWI
DENARNA ENOTA SAMOE					OKRAS	6													MORSKA LUKA V BIH MADŽAR. MESTEČE OB MEJI
POMOČ: ETIMON LEDGER SINODA VEŠ	VZVIŠEN PROSTOR, ODER	JEZUSOV MONO- GRAM	VOJAŠKI PREMIK			SNOV PRI TALJENJU													PEDRO OPEKA
REKA V NEMČJI (362 KM)				19.GRŠKA ČRKA, TAV		URADNI SPIS													GRAFIČNA TEHNIKA
SATNI OKVIR				PORAST, POVEČANJE					VRHnje OBLAČILO DUHOV- NIKOV, TALAR	AVSTRAL- IGRALEC (HEATH)	4								IGRALEC NEESON
TONI NIEMINEN			NESE- BIČNEŽ	5															TAJVANSKI REŽISER LEE (PIJEVO ŽIVLJENJE)
KOŠT V PRSNEM KOŠU		2	DLAKE POD NOSOM			TV VODI- TELJICA ŠIRCA ROŠ													VIR, VRELEC
MISTIČNI SIJ OKOLI TELESA					KANADSKI PEVEC (BRYAN)	LADJAR ONASSIS													SADNA PIJAČA
SESTAVINA MEDU					TINA MAZE														LEČA
NEENAKO- MERNOST RITMA										JAJČNIK									VILI RESNIK
										PRIPRAVA ZA ČIŠČENJE, ŠČETKA									1

Nagradno geslo:

1	2	3	2	4	5	6	2	4	5
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Nagrada: popust v znesku 50 EUR pri nakupu pametne čebelarske tehtnice E-čebeljak, Miha Benedeik, s. p., Vurnikova ulica 11, 1000 Ljubljana, www.najmedi.si. **Geslo nagradne križanke za žreb zmagovalca pošljite skupaj s svojimi osebnimi podatki do 10. maja 2023 na e-naslov: info@czs.si.** Rešitev križanke v SČ3/2023: ečebeljak, izžrebanec: Metod Vesel.

V Sloveniji
odkrili 260 ton
potvrjenega
medu!

- Občni zbor soglasno podprl prizadevanja za enotno označevanje medu v EU
- Kako lahko jamčimo za pristnost našega medu?
- Selekcija za čebelarjenje z gospodarsko kranjsko sivko

20. ČEBELARSKI PRAZNIK SLOVENIJE

in

6. PRAZNOVANJE SVETOVNEGA DNE ČEBEL

Celje, 20. maj 2023

Prireditvev organizira ČD Henrika Peternela Celje v sodelovanju s Čebelarsko zvezo Slovenije pod pokroviteljstvom Mestne občine Celje in Občine Štore.

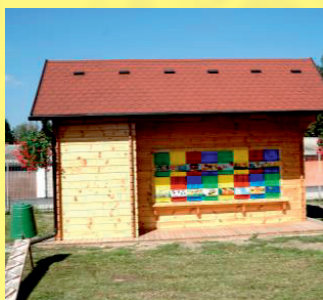
Osrednji dogodek s spremljajočim programom bo potekal v celjski dvorani Golovec med 8.00 in 16.00. Po slavnostni proslavi s cenjenimi govorniki in bogatim kulturnim programom, ki se bo začela ob 11.00, bo sledilo druženje ob prijetnih zvokih in dobri hrani.

Na prireditvenem prostoru bo med 8.00 in 16.00 mogoč:

- ~ obisk tržnice z medenimi in rokodelskimi izdelki,
- ~ ogled fotografske razstave Čebele doma in po svetu ter
- ~ ogled 3D-kranjice.

Nedaleč stran pa vam bodo po predhodni najavi na ogled:

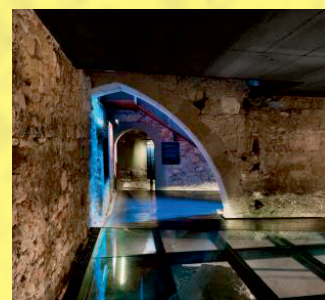
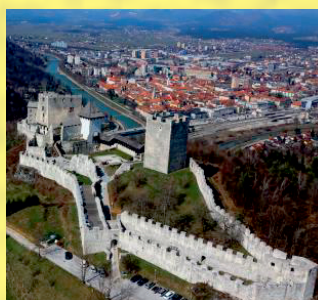
- ~ protistresni čebelnjak in prostori PGE Celje,
- ~ staro mestno jedro,
- ~ Celeia - mesto pod mestom,
- ~ Stari grad Celje.

Info: 041/763 823,
damjan.kmetec@celje.si

Info: (03)428 79 36,
tic.celje@celje.si ali tic.grad@celje.si

Info: 031/612 618,
muzej@pokmuz-ce.si

Vljudno vas vabimo, da s prisotnostjo sodelujete pri obeležitvi nepozabnega čebelarskega praznika.

Društvom bo po prejeti prijavi organizator posredoval podrobno časovnico dogajanja na dogodku.

Informacije na: info@cd-celje.si ali tel.št.: 031/353 436 (Danica Korenko, tajnica) in 040/801 073 (Gorazd Gradišnik, predsednik).

UVODNIK

Drage čebelarke, dragi čebelarji!

Konec marca je čebelarstvo doletela vest, da je Uprava Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) v sklopu rednega letnega nadzora medu v Luki Koper odkrila 260 ton potvorjenega medu iz Kitajske. Na Čebelarški zvezi Slovenije smo novico sprejeli kot še enega v vrsti vse bolj rednih pozivov k nujnemu ukrepanju in sprejetju nadaljnjih korakov za zaščito slovenskih čebelarjev in potrošnikov. Za Občni zbor smo pripravili sklep za izraz podpore Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije za enotno označevanje porekla medu na trgih v Evropski uniji, ki so ga soglasno podprli zastopniki čebelarških društev v Sloveniji.

V časih nedoslednega, da ne rečem občasno kar zavajajočega, označevanja porekla medu na trgih v Evropski uniji in izzivov, ki jih tovrstni način etiketiranja prinaša potrošnikom in čebelarjem, smo na ČZS sklenili še dejavnejše podpreti načine jamčenja za pristnost prodajnega medu v Sloveniji. Takšen sistem, ki je dostopen vsem slovenskim čebelarkam in čebelarjem, so sheme kakovosti, ki za potrošnike predstavljajo institucionalno jamčeno garancijo za pristnost kupljenega medu.

Ob tem se na ČZS zavedamo, da ste ključni člen za ozaveščanje slovenskih potrošnic in potrošnikov o

količinah potvorjenega medu na trgu EU in težavah izpodrivanja pristnega medu ravno slovenske čebelarke in čebelarji. Zato je bilo pri vsebinskem načrtovanju pričujoče številke ključno, da so v izdaji predstavljeni izzivi, ki jih čebelarstvu in potrošnikom predstavlja prodor potvorjenega medu na police slovenskih trgovin, ter – kar je morda še pomembnejše – podani predlogi rešitev za jasno ločevanje pristnega medu od medu vprašljivega izvora in potvorjenega medu.

Pričujoča številka je opremljena tudi z informacijami o lanskoletni reji kranjske čebele in prihajajočem Rejskem programu. Nov petletni program bo v skladu s predhodnimi posvečen ohranjanju izbranega fenotipskega videza kranjske sivke in reji čebel za gospodarske lastnosti.

Za konec še o nekoliko *lahkotnejših* dejavnostih. Maja bomo v Celju ponovno praznovali slovenski čebelarški praznik in svetovni dan čebel, zato bi zadnje besede rad izkoristil za vabilo vseh slovenskih čebelark in čebelarjev na praznovanje v Celju. Upam, da se vidimo v čim večjem številu.

Tadej Pavković

Poznavanje shem kakovosti omogoča potrošniku, da pri nakupu izbere med, ki dosega višje standarde kakovosti, zagotavlja sledljivost in ga varuje pred tem, da bi kupil med slabše kakovosti ali med lažnega porekla. Podatek na nalepki daje zgolj informacije o poreklu medu, znak shem kakovosti, ki je na prelepki kozarca, pa **zagotavlja**, da je navedeno poreklo medu resnično. Nakup medu iz shem kakovosti na eni strani daje potrošniku odgovornost s tem, da spodbuja trajnostno proizvodnjo ter pozitivne učinke na okolje in lokalne skupnosti, na drugi strani pa zaupanje in zvestobo čebelarjem.

Tina Žerovnik, svetovalka specialistka za ekonomiko čebelarjenja

KAZALO

UVODNIK

Tadej Pavkovič 129

OBVESTILA ČZS 130

IZ ZNANOSTI IN PRAKSE

ČZS: Izjava Čebelarke zveze Slovenije o enotnem označevanju medu v Sloveniji 132

Nadja Škrk in Vida Znoj: Izvajanje uradnega nadzora Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo, in varstvo rastlin nad varnostjo in kakovostjo medu 133

Aljaž Debelak: Pristnost medu na evropskem trgu 134

Aljaž Debelak: Sheme kakovosti medu v Evropi 135

Tina Žerovnik: Pregled novih intervencij v sektorju čebelarstva in čebelarstva društva 136

dr. Peter Kozmus: Razlogi za izvajanje selekcije v lastnem čebelnjaku 138

Peter Podgoršek, Manca Kojek, dr. Maja Smodiš Škerl, dr. Janez Prešern: Rezultati vzrejne dejavnosti v letu 2022 140

DELO ČEBELARJA

Klavdijo Babič: Čebelarjeva opravila v maju 142

IZ ZNANOSTI IN PRAKSE

Tadej Pavkovič: »Ekološki certifikat je posledica našega dela, ne obratno« 144

DIVJI OPRAŠEVALCI

dr. Danilo Bevk: Pomoč oprasovalcem v intenzivni kmetijski krajini 145

IZ ČEBELARSKIH DRUŠTEV 147

OBVESTILA ČZS 148

V SPOMIN 154

OGLASI 155

Glasilo Slovenski čebelar je ustanovilo Slovensko čebelarstvo društvo za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko leta 1898. Izdaja ga Čebelarstvo zveza Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica.

Vpisano je v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS, pod zaporedno številko 585.

Tel.: 01/729 61 00, faks: 01/729 61 32, info@czs.si, www.czs.si

Transakcijski račun ČZS: SI56 0318 6100 2214 727, matična številka ČZS: 5141729, ID za DDV: SI 81079435, šifra dejavnosti: 94.120.

Uredništvo: 01/729 61 14, 030/604 660, tadej.pavkovic@czs.si, www.czs.si/slovenskicebelar.php

Uredniški odbor: Tadej Pavkovič, Marko Borko, Brane Borštnik, Vladimir Fajdiga, Simon Golob, Urška Intihar, Anton Žakelj, Mira Jenko Rogelj, Borut Preinfalk

Urednik: Tadej Pavkovič

Lektorica: Mojca Pipan

Oddaja prispevkov: Članki do petega, obvestila, reklame, mali oglasi do desetega v mesecu.

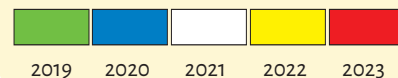
Avtorji naj v člankih uporabljajo strokovno izrazje v skladu s Čebelarskim terminološkim slovarjem. Mnenje avtorjev člankov ni nujno mnenje uredništva. Uredništvo ne odgovarja za vsebino malih oglasov. Prispevki so v elektronski obliki brezplačno in javno objavljeni na spletnem portalu ČZS, spletnem portalu Digitalne knjižnice Slovenije in drugih spletnih straneh.

Priprava za tisk in tisk: Para, d. o. o., Celestinova ulica 1, 1000 Ljubljana. Tiskano na papirju s certifikatom FSC (trajnostno gospodarjenje z gozdovi). Naklada: 7680. Tiskano: 25. 4. 2023.

Izdaja Slovenskega čebelarja je delno financirana iz sredstev Javne svetovalne službe v čebelarstvu.

Fotografija na naslovnici: Zlato priznanje na natečaju čebelarstva fotografije 2023. Matjaž Vardjan, Slovenija.

Mednarodna barvna koda za označevanje čebeljih matic

PODATKI ZA STIK ČEBELARKE ZVEZE SLOVENIJE

Predsednik ČZS: Boštjan Noč, predsednik: 01/729 61 06, 040/436 512, nocb@czs.si

Vodja služb ČZS: Lidija Senič, vodja služb ČZS: 01/729 61 10, 040/436 515, lidija.senic@czs.si

Priznana rejska organizacija: Peter Kozmus, strokovni vodja PRO: 01/729 61 16, 041/352 997, peter.kozmus@czs.si

Opazovalno-napovedovalna služba: Aleš Božovičar, opazovalec in napovedovalec čebeljih paš: 01/729 61 31, 041/644 217, ales.bozovicar@czs.si,

avtomatski telefonski odzivnik: 01/729 61 20, https://cebelar.czs.si/User/Login?returnUrl=/

Svetovalci specialisti za tehnologijo čebelarjenja: Vlado Augustin: 01/729 61 12, 040/436 516, vlado.augustin@czs.si

Simon Golob: 01/729 61 12, 030/604 015, simon.golob@czs.si

Svetovalci specialisti za ekonomiko: Tina Žerovnik: 01/729 61 04, 040/436 513, tina.zerovnik@czs.si, Mojca Pibernik: 01/729 61 128, 040/436 518, mojca.pibernik@czs.si

Svetovalci specialisti za zagotavljanje varne hrane:

Ana Janžekovič: 01/729 61 33, 040/436 514, ana.janzekovic@czs.si

Aljaž Debelak: 01/729 61 29, 040/436 519, aljaz.debelak@czs.si

Tomaž Samec: 01/729 61 18, 040/436 517, tomaz.samec@czs.si

Svetovalec za izobraževanje in usposabljanje:

Marko Borko: 01/729 61 11, 051/637 204, marko.borko@czs.si

Uredništvo: Tadej Pavkovič, urednik: 01/729 61 14, 030/604 660, tadej.pavkovic@czs.si, www.czs.si/slovenskicebelar.php

Tajništvo: 01/729 61 00, faks: 01/729 61 32, info@czs.si, www.czs.si, Barbara Dimc, tajnik:

01/729 61 02, 041/370 409, barbara.dimc@czs.si, Ines Zajc

Žunič, poslovna sekretarka: 041/337 854, ines.zunic@czs.si,

Zlatica Kovačević, administrativna delavka:

01/729 61 24, 030/604 009, zlatica.kovacevic@czs.si

Čebelarstvo knjižnica Janeza Goličnika (vsak prvi delovni

četrtak v mesecu med 15. in 18. uro): 01/729 61 11,

cebelarskajniznica@czs.si, www.czs.si/knjiznica.php

Ohranimo čebele: www.oхранimo-cebele.si

Sklad za ohranitev kranjske čebele: www.czs.si/sklad.php

Spletna trgovina ČZS: www.czs.si/eshop/index.php

Uradne ure JSSČ: Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica

(v Čebelarskem centru Slovenije:

ponedeljek od 10.00 do 14.00, četrtek od 8.00 do 12.00 ter

od 13.00 do 14.00 in petek od 8.00 do 10.00.

Mestni trg 4, 8330 Metlika: ponedeljek od 10.00 do 14.00 in

petek od 8.00 do 10.00.

Rožna dolina 50/a, 4248 Lesce (v Čebelarskem razvojno-izo-

brazovalnem centru): ponedeljek od 10.00 do 14.00 in petek

od 8.00 do 10.00.

Dobrna 1a, 3204 Dobrna (v Kulturnem domu Dobrna): pone-

deljek od 10.00 do 14.00 in petek od 8.00 do 10.00.

Ulica Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota

(na sedežu Kmetijskego gozdarskega zavoda

Murska Sobota): ponedeljek od 10.00 do 14.00.

Streliška ulica 150, 2000 Maribor (v Čebelarskem centru

Maribor): petek od 8.00 do 10.00.

Okusite pravega

**Vključite se v evropske
sheme kakovosti in
zaščitite svoj med.**

Za smernice zdravega
prehranjevanja obiščite
spletno stran

Sofinancira
Evropska unija

EVROPSKA UNIJA PODPIRA KAMPANJE,
KI SPODBUJAJO VISOKOKAKOVOSTNE
KMETIJSKE PROIZVODE.

ENJOY
IT'S FROM
EUROPE

Izjava Čebelarske zveze Slovenije o enotnem označevanju medu v Evropi

Občni zbor Čebelarske zveze Slovenije je 15. aprila 2023 soglasno podprl nujnost enotnega označevanja medu v Evropi, s ciljem zaščite potrošnika in izrazil veliko zahvalo Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS za ves trud pri izvedbi tega projekta.

Foto: Tadej Pavkovič

Predsednik ČZS, Boštjan Noč, je v zvezi z enotnim označevanjem medu povedal: »**Čebelarska zveza Slovenije je spet dokazala svoje vizionarstvo.** Že leta 2018 je ČZS Ministrstvu za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije uradno predstavila pobudo glede nujnosti enotnega označevanja medu na evropskem trgu. Naš predlog je bil, da mora biti na vsakem medu na trgu natančno označeno poreklo medu s točno navedbo države porekla, če gre za mešanice, pa naj se navede točen odstotek mešanic medu iz posameznih držav.

Po našem mnenju si potrošnik zasluži, da je obveščen o tem, od kod prihaja med, ki ga kupuje. Od ministrstva smo dobili jasno podporo in pripravljenost, da te zadeve pomagajo urediti v ustreznih institucijah EU. Predlog smo uradno predstavili tudi na sejni AGRA in na svetovnem čebelarskem kongresu Apimondia v Kanadi. Veseli nas, da sedaj ta naš predlog že podpirajo tudi pristojne institucije EU in da je naš predlog ena ključnih zadev v boju proti ponaredkom medu in predvsem v smeri zaščite potrošnika! Hvala ekipi MKGP-ja za trdo in vztrajno delo pri tem projektu!«

Podpredsednik mednarodne čebelarske organizacije Apimondie, dr. Peter Kozmus, je ob tem poudaril: »Ponaredki medu na svetovnem trgu so trenutno največja težava svetovnega čebelarstva. Predvsem večji čebelarji, v številnih državah, imajo vse večjo težavo pri prodaji medu grosistom, ki pogosto, med pridobitjo na tujih trgih (Kitajska, Indija, Vietnam, Ukrajina).

Na svetovnem čebelarskem kongresu Apimondia 2019 smo vse vzorce medu, ki so prispeli na ocenjevanje, natančno pregledali in kar 43 % medu je bilo prepoznanih kot ponaredek. Rezultati so s tem jasno izkazali, da je na trgu skoraj polovica medu ponarejenega, posledično pa imajo kupci veliko težavo priti

do pravega medu. Še posebej ob poznavanju dejstva, da ljudje želimo jesti več medu, kot ga je mogoče pridelati. V Apimondii si prizadevamo za visoke standarde pridelave medu in njegovo preverjanje na poti od čebelarja do kupca. Predvsem slednje je nujno za učinkovito delovanje nadzornih služb, ki bodo le z natančnimi analizami sposobne prepoznavati ponaredke medu na trgu in jih učinkovito odstranjovati. **Pomemben napredek bo dosežen z natančnejšim označevanjem medu v EU, vendar mora temu slediti tudi učinkovita diagnostika, ki bo sposobna nadzirati sledljivosti.**«

Evropska komisija je podprla projekt »From the Hives«, v okviru katerega so naredili raziskavo o pristnosti uvoženega medu v države EU. V raziskavo je bilo vključenih 16 članic EU ter Švica in Norveška. Med novembrom 2021 in februarjem 2022 so zbrali 320 vzorcev uvoženega medu in jih poslali v uradni laboratorij, kjer so analizirali njihovo pristnost. **Pri 147 vzorcih (46 %) so vzpostavili sum na ponarejenost s sladkornim sirupom. Največ ponarejenih vzorcev je bilo uvoženih iz Kitajske (66 od 89, kar je 74 %), odkrili pa so tudi ponarejene vzorce iz Ukrajine, Argentine, Mehike, Brazilije, Turčije, Urugvaja, Velike Britanije in še nekaj posameznih vzorcev iz drugih držav.**

Izjemno pomembno delo za zaščito potrošnika opravlja tudi Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, ki je pred kratkim v sklopu rednega letnega nadzora medu razkrila 260 ton ponarejenega medu iz Kitajske, ki mu je bil dodan nizkocenovni sladkorni sirup. Ponaredba je bila ugotovljena pri vzorčenju medu iz pošiljke v Luki Koper, ki je bila namenjena italijanskemu kupcu. Če ponarejenega medu ne bi ustavili, bi se s pomočjo različnih posrednikov in

polnilcev lahko znašel tudi na našem trgu. Lani so analizirali pristnost 20 vzorcev medu, od tega so štirje kazali znake potvorbe.

Na občnem zboru ČZS je bil predstavljen projekt promocije evropskih shem kakovosti medu, katerega namen je povečanje prepoznavnosti in pomembnosti medu, vključenega v sheme kakovosti, ki je zaradi tradicije in načina pridelave posebnost znotraj Evrope, hkrati pa pomeni nadzorovano kakovost, zagotavlja sledljivost in znano poreklo. Zaradi številnih medov v vprašljivim poreklom na trgu potrošniku svetujemo, da kupuje med pri čebelarju iz svojega lokalnega okolja. Večina slovenskih čebelarjev toči med v posebne kozarce za med slovenskega porekla, katerega poreklo in kakovostne parametre v skladu s pravilnikom nadzoruje ČZS. Korak dlje pa lahko storite z nakupom medu pri čebelarju, ki je tudi koristnik evropske sheme kakovosti, saj je višja kakovost njegovega medu dodatno preverjena. Med, ki je vključen v sheme kakovosti, prepoznamo po prelepki na pokrovu kozarca, ki vključuje evropski simbol kakovosti »zaščitena geografska označba« za

Slovenski med ali »zaščiteno označbo porekla« za Kraški in Kočevski gozdni med. Seznam čebelarjev, ki pridelujejo med iz shem kakovosti, je dostopen na: <https://www.okusi-med.si/kje-kupiti>. **V Sloveniji imamo odlično čebelarsko prakso in tudi še vedno biotsko zelo pestro in neokrnjeno naravo. Ta dva dejavnika sta osnova za to, da večina medu naših čebelarjev ustreza višjim merilom kakovosti v primerjavi s standardi, ki jih narekuje evropska smernica o medu. Tako med slovenskih čebelarjev brez težav dosega tudi parametre iz pravilnikov evropskih shem kakovosti. Zato pozivamo čebelarje, da se vključijo v sheme kakovosti in tudi na ta način pokažejo kupcem višji standard medu slovenskih čebelarjev od večine drugega medu na trgu.**

Čebelarska zveza Slovenije

Izvajanje uradnega nadzora Uprave RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin nad varnostjo in kakovostjo medu

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) v skladu s svojimi pristojnostmi izvaja nadzor nad varnostjo in kakovostjo živil, razen tistih, ki so v pristojnosti Zdravstvenega inšpektorata RS (prehranskih dopolnil, živil za posebne zdravstvene namene, otroške hrane, energijsko omejenih diet). Sem sodi tudi nadzor nad medom domačega in tujega porekla. Uradni nadzor se izvaja z inšpekcijskimi pregledi pri čebelarjih, distributerjih z medom, v pakirnicah in v maloprodaji ter tudi z uradnim vzorčenjem. V okviru inšpekcijskih pregledov se preverja ustreznost vzpostavljenega notranjega nadzora, s katerim odgovorni izvajalci dejavnosti zagotavljajo varnost, kakovost živila, sledljivost in označevanje. V okviru vzorčenja se preverja prisotnost ostankov veterinarskih zdravil, ostankov fitofarmaceutskih sredstev, kakovost medu, označevanje kot tudi morebitne potvorbe. Analize vzorcev izvajajo v imenovanih uradnih laboratorijih. V okviru spremljanja ostankov veterinarskih zdravil je bilo v letu 2022 odvzetih 68 vzorcev medu slovenskega porekla, od tega je bila v enem vzorcu ugotovljena prisotnost protimikrobnih substanc (sulfonamidi).

V omenjenem primeru se je izdala odločba o prepovedi prometa z medom ter odredilo uničenje kontaminirane serije. V lanskem letu je bilo pri distributerjih in v maloprodaji odvzetih tudi 18 vzorcev medu na kakovost, potvorbe in označevanje, pri čemer so bili pri štirih vzorcih dokazani indikatorji potvorjenosti. Vsi štirje vzorci so bili neevropskega porekla. Omenjenemu medu se je prepovedalo nadaljnje trženje. Obenem so uradni veterinarji prepovedali uvoz 260 t medu iz Kitajske, prav tako zaradi ugotovljenih indikatorjev potvorjenosti. Vzorci medu se na prisotnost ostankov pesticidov vzorčijo v skladu z večletnim programom spremljanja. Po tem programu so bili vzorci odvzeti v letu 2020, ko je UVHVVR odvzela 15 vzorcev medu, in v letu 2021, ko je bilo odvzetih 10 vzorcev. Odvzeti vzorci so bili neslovenskega porekla, vsi rezultati pa so izkazovali skladnost z zakonodajo. Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) z nadzori nadaljuje tudi v letošnjem letu.

Nadja Škrk, Vida Znoj, Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin

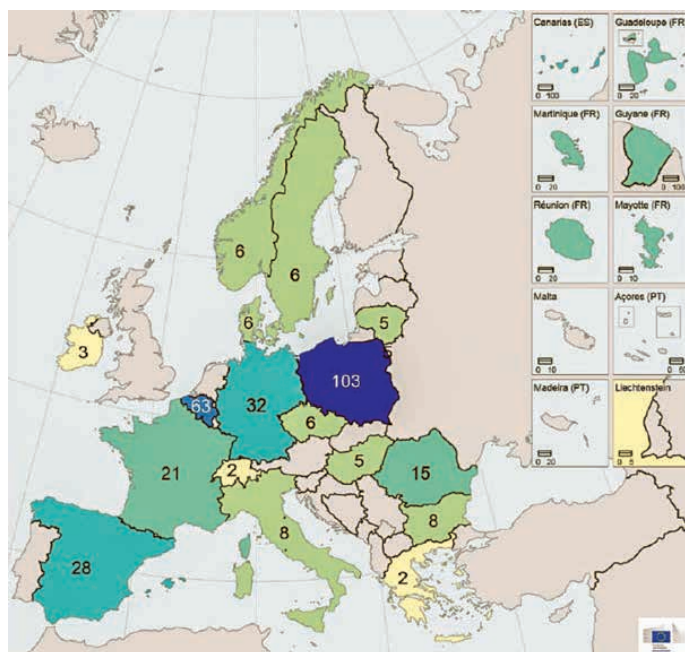
Pristnost medu na evropskem trgu

V Evropski direktivi o medu (2001) je zapisano: »Medu, ki se daje v promet kot med ali je uporabljen v proizvodnji za prehrano ljudi, ni dovoljeno dodati nobenih sestavin živil, vključno z aditivi za živila, niti drugih snovi razen medu.« Kar pomeni, da je v državah Evropske unije dovoljeno prodajati zgolj pristen med.

Aljaž Debelak, svetovalec JSSČ za varno hrano (aljaz.debelak@czs.si)

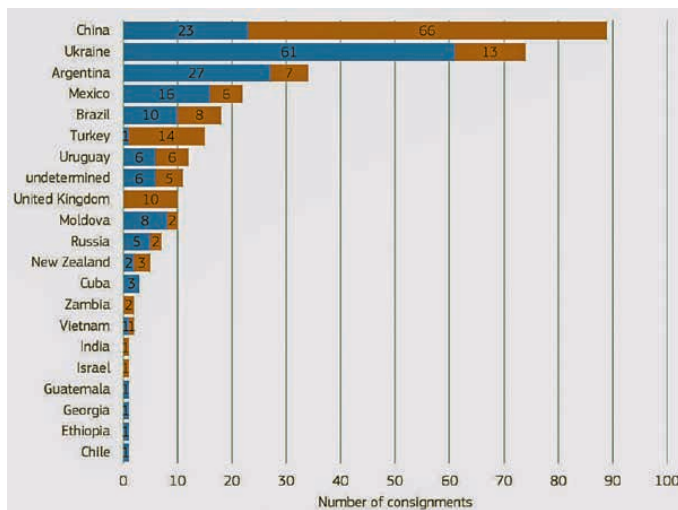
Na trgovskih policah lahko opazimo nizkocenovne medove s poreklom »mešanica medu, ki ni iz EU«. Zaradi zelo nizke cene takšnega medu se moramo vprašati, ali je v kozarcu res med ali pa nas proizvajalec zavaja z dodatkom sladkornih sirupov, narejenih iz riža, pšenice, sladkornega trsa ali pese.

Evropska komisija je podprla projekt »From the Hives«, v okviru katerega so naredili raziskavo o pristnosti uvoženega medu v države EU. V raziskavo so bile vključene 16 članic EU ter Švica in Norveška. Med novembrom 2021 in februarjem 2022 so zbrali 320 vzorcev uvoženega medu in jih poslali v uradni laboratorij, kjer so analizirali njihovo pristnost. Na sliki zemljevida Evrope so označeni države, ki so sodelovale v raziskavi, in število vzorcev, ki so jih vzorčili na carinskih prehodih ali pri polnilcih in posrednikih v teh državah.

Slika 1: Države vključene v raziskavo o pristnosti uvoženega medu

Pri 147 vzorcih (46 %) so vzpostavili sum na ponarejenost s sladkornim sirupom. Največ domnevno ponarejenih vzorcev je bilo uvoženih iz Kitajske (66 od 89, kar je 74 %). Največji delež domnevno ponarejenih medov je bil iz Turčije (14 od 15 vzorcev, kar je 93 %). Vseh deset vzorcev, uvoženih iz Velike Britanije, je

Preglednica 1: Poreklo in pristnost analiziranih vzorcev medu

Pristni vzorci Sum na ponarejenost vzorcev

bilo domnevno ponarejenih, vendar so po sledljivosti ugotovili, da so bili proizvedeni drugje, tam prepakirani in izvoženi v EU. Podatki o izvoru in pristnosti drugih vzorcev so razvidni z grafa.

Velika razlika med ceno pristnega medu in sladkornega sirupa je eden izmed razlogov za pogoste ponaredbe medu. Ponarejeni med z dodatkom sladkornega sirupa sicer ne predstavlja večjega tveganja za zdravje potrošnikov, je pa takšen »med« brez številnih biološko aktivnih snovi, kot so organske kisline, encimi, vitamini, minerali in številne druge, ki so značilne za pristen med in izjemno koristne za naš organizem.

Viri:
 Ždiniaková, T., Loerchner, C., De Rudder, O., Dimitrova, T., Kaklamanos, G., Breidbach, A., Respaldiza Hidalgo, M.A., Vaz Silva, I.M., Paiano, V., Ulberth, F. in Maquet, A., EU Coordinated action to deter certain fraudulent practices in the honey sector, EUR 31461 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2023, ISBN 978-92-68-01292-5, doi:10.2760/184511, JRC130227.
https://joint-research-centre.ec.europa.eu/jrc-news/food-fraud-how-genuine-your-honey-2023-03-23_sl
https://anti-fraud.ec.europa.eu/media-corner/news/no-sugar-my-honey-olaf-investigates-honey-fraud-2023-03-23_en
https://food.ec.europa.eu/safety/eu-agri-food-fraud-network/eu-coordinated-actions/honey-2021-2022_sl
 DIREKTIVA SVETA 2001/110/ES z dne 20. decembra 2001 o medu (UL L10, 12. 1. 2002, str. 47).

Sheme kakovosti medu v Evropi

Številni živilski pridelki in izdelki z unikatnimi značilnostmi, ki so posledica tradicionalnih metod pridelave ali edinstvenega naravnega okolja in podnebja, iz katerega izvirajo, so v Evropski uniji zaščiteni s shemami kakovosti. Živila, ki imajo posebno povezavo s poreklom, so lahko vključena v sheme »geografske označbe«. V evropske sheme kakovosti so vključeni tudi številni medovi iz različnih držav EU.

Aljaž Debelak, svetovalec JSSČ za varno hrano (aljaz.debelak@czs.si)

»Zaščiteni geografska označba« (ZGO) pomeni povezavo med širšo geografsko regijo in proizvodom, kar se odraža v kakovosti in z določenimi značilnostmi. »Zaščiteni označba porekla« (ZOP) nakazuje še tesnejšo povezavo z izvorno pokrajino. Značilnosti takšnih proizvodov so še bolj specifične in edinstvene. Bistvene prednosti za potrošnika pri nakupu medu iz sheme kakovosti so sledljivost in pristnost pridelka, ter povezava s poreklom in dobro čebelarstvo. V Sloveniji imamo tri sheme kakovosti medu. To so Slovenski med z zaščiteni geografsko označbo, Kočevski gozdni med in Kraški med z zaščiteni označbo porekla. Po številu evropskih shem kakovosti medu si Slovenija deli peto mesto s sosednjima Italijo in Hrvaško. Največ certificiranih shem kakovosti medu v Evropi ima Portugalska z devetimi shemami, vse sheme so z zaščiteni označbo porekla, vsaka se povezuje z značilnostmi lokalnega rastlinja in za vse je značilno, da je to med podvrste medonosne čebele *Apis mellifera iberiensis* ali iberske čebele. Drugo največje število shem kakovosti medu ima Španija s šestimi zaščitenimi shemami od Miel de Galicia z ZGO iz severnega dela pa do Miel de Tenerife z ZOP z značilnostmi pestrega rastlinja Kanarskih otokov. Poljska in Francija se lahko pohvalita s petimi shemami kakovosti medu. Na Poljskem lahko pridelajo raznolike sorte medu nektarnega izvora, vključene v shemo Miód

kurpiowski ZGO pa do hojevega medu Miód Spadziowy z Beskidu Wyspowego ZOP, pridelanega v gozdovih na jugu Poljske. Posebnost francoskih čebelarjev je shema kakovosti Miel de Corse ZOP, v katero so lahko vključeni čebelarji na Korziki, med pa ima prav posebne karakteristike, ki izvirajo iz otoškega rastlinja, preostale štiri sheme medu pa pridelujejo na celini. Skupno je v EU trenutno registriranih 40 zaščitenih shem kakovosti medu. Prepoznavnost ima ključni pomen pri uspehu sheme kakovosti, zato so enotne sheme na ravni EU zelo pomembne za pridobivanje novih kupcev, ki jim kakovost in poreklo pomenita več. Število certificiranih proizvodov v EU se vsako leto večja.

Viri:

- https://agriculture.ec.europa.eu/farming/geographical-indications-and-quality-schemes/geographical-indications-and-quality-schemes-explained_sl#kako-so-proizvodi-za%C5%A1%C4%8Diteni
<https://www.qualivita.it/>
<https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/geographical-indications-register/>
 Glogovečan, A. I., Šedik, P. in Pocol, C. B. (2021). The Importance of Certification with PDO and PGI Quality Schemes: A Critical Analysis of the Romanian Beekeeping Sector. *Bulletin of University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine Cluj-Napoca: Food Science and Technology*.

Preglednica : Certificirane sheme medu v EU

Država	Shema kakovosti	Geografska označba
Portugalska	(1) Mel da Serra da Lousã, (2) Mel da Serra de Monchique (3) Mel da Terra Quente, (4) Mel das Terras Altas do Minho, (5) Mel de Barroso, (6) Mel do Alentejo, (7) Mel do Parque de Montezinho, (8) Mel do Ribatejo Norte, (9) Mel dos Açores	
Španija	(1) Miel de Galicia	
	(1) Miel de Granada, (2) Miel de La Alcarria, (3) Miel de Liébana, (4) Miel de Tenerife, (5) Miel Villuercas-Ibores	
Poljska	(1) Miód drahimski, (2) Miód kurpiowski, (3) Miód Wrzosowy z Borów Dolnośląskich	
	(1) Miód spadziowy z Beskidu Wyspowego, (2) Podkarpacki miód spadziowy	
Francija	(1) Miel d'Alsace, (2) Miel de Cévennes, (3) Miel de Provence	
	(1) Miel de Corse - Mele di Corsica, (2) Miel de sapin des Vosges	

Država	Shema kakovosti	Geografska označba
Slovenija	(1) Kočevski gozdni med, (2) Kraški med	
	(1) Slovenski med	
Italija	(1) Miele della Lunigiana, (2) Miele delle Dolomiti Bellunesi, (3) Miele Varesino	
Hrvaška	(1) Slavonski med, (2) Zagorski bagremov med, (3) Goranski medun	
Grčija	(1) Meli Elatis Menalou Vanilia, (2) Pefkothymaromelo Kritis	
Bolgarija	(1) Manov med ot Strandzha	
Litva	(1) Seinų	
Luksemburg	(1) Miel - Marque nationale du Grand-Duché	
Slovaška	(1) Bardejovský med	

Pregled novih intervencij v sektorju čebelarških proizvodov za čebelarje in čebelarska društva

V okviru nove Uredbe o izvajanju v sektorju čebelarških proizvodov iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 (v nadaljevanju uredba) bodo imeli čebelarji in čebelarska društva neposredno možnost kandidiranja v okviru podintervencij, ki so opisane v tem prispevku, sodelovali pa bodo lahko pri podintervenciji osnovne odbire in menjave matic, analizah čebeljih pridelkov v okviru interne kontrole in spremljali dognanja raziskav v okviru čebelarstva.

Tina Žerovnik, svetovalka specialistka za ekonomiko čebelarjenja (tina.zerovnik@czs.si)

Sofinanciranje nakupa čebelarske opreme

V okviru podintervencije bodo lahko kandidirali čebelarji, ki so v Centralni register čebelnjakov vpisani vsaj tri leta pred objavo javnega razpisa, imajo v lasti vsaj deset čebeljih družin ali vsaj pet čebeljih družin pri čebelarjih, vključenih v nadzor ekološkega čebelarjenja. Vlagatelj mora imeti opravljeno veterinarsko izobraževanje s področja zdravstvenega varstva čebel ter apitehnično usposabljanje največ štiri leta pred objavo razpisa za obe izobraževanji, prav tako pa mora imeti potrjeno o opravljenem usposabljanju o smernicah dobrih higienskih navad v čebelarstvu ali vzpostavljen lastni sistem HACCP. Pogoji za uspešno kandidiranje je tudi, da je vlagatelj na dan oddaje vloge vpisan v RKG ter da je v letu pred oddajo vloge pravočasno poročal število čebeljih družin v register čebelnjakov. Najmanjši znesek vsote nakupov za kandidiranje na javnem razpisu znaša 400 EUR brez vštete DDV, kot dokazilo pa se štejejo računi in dokazila o plačilu računov na ime vlagatelja. Delež sofinanciranja znaša do 60 % skupne vrednosti izvedenega nakupa brez vštete DDV. Delež sofinanciranja se za 5 % poveča mladim čebelarjem od 18 do 40 let, čebelarjem, ki imajo ustrezno izobrazbo, navedeno v uredbi, in čebelarjem, ki so vključeni v sheme kakovosti s področja čebelarstva v letu pred objavo javnega razpisa. Čebelarjem, ki imajo na dan 31. oktobra v letu pred oddajo vloge v registru čebelnjakov vpisanih več kot 150 čebeljih družin ali pa so vključeni v kontrolo ekološkega čebelarjenja oz. imajo certifikat za ekološke čebelarje, se delež sofinanciranja poveča za 20 %. Skupni delež sofinanciranja ob izpolnjevanju več pogojev, ki so bil navedeni, ne more presežati 80 %. Izjema so čebelarji, invalidi I. ali II. stopnje, ki imajo 100-% delež sofinanciranja nakupa čebelarske opreme ob priložitvi ustreznih dokazil. V uredbi so glede na število čebeljih družin po razredih določeni najvišji zneski sredstev sofinanciranja. Vlagatelj je upravičen do

zneska sofinanciranja za število čebeljih družin v registru čebelnjakov na dan 31. oktobra v letu pred oddajo vloge. Skupine čebelarske opreme, za katero je možno uveljavljati sofinanciranje nakupa, so navedene v uredbi, podroben seznam opreme in najvišja višina zneska nakupa posamezne opreme pa bosta določena v sklepu Vlade RS ob objavi javnega razpisa.

Sofinanciranje obnove tipičnih čebelnjakov

Namen podintervencije je sofinanciranje obnove tipičnih in starih tipičnih čebelnjakov, ki so vpisani v Registru starih čebelnjakov pri ČZS ali v Registru nepremične kulturne dediščine v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine. Delež sofinanciranja je 80 % od skupne vrednosti obnove čebelnjaka brez vštete DDV, najvišji znesek sofinanciranja pa znaša 5000 EUR. Vlagatelj lahko vloži vlogo enkrat v programskem obdobju.

Sofinanciranje zdravil, dovoljenih v ekološkem čebelarstvu

Do sofinanciranja nakupa zdravil za zatiranje varoj na osnovi organskih kislin in eteričnih olj, ki so dovoljena v ekološkem čebelarstvu, so upravičeni vsi čebelarji. Vlada RS pred objavo javnega razpisa objavi seznam in najvišjo višino priznanih stroškov nakupa zdravil. Strošek nakupov mora znašati vsaj 50 EUR brez vštete DDV. Delež sofinanciranja je 70 % brez vštete DDV oziroma največ 10 EUR brez vštete DDV na čebeljo družino. Za uspešno kandidiranje na razpisu je treba priložiti originalne račune, dokazila o njihovem plačilu in potrjeno o opravljenem veterinarskem izobraževanju s področja zdravstvenega varstva čebel v zadnjih štirih letih, čebelar pa mora imeti urejen vpis v RKG in pravilno poročanje v Centralni register čebelnjakov v letu pred oddajo vloge na razpis.

Sofinanciranje nakupa oziroma izdelave satnic s certifikatom ali analiznim listom oziroma poročilom o doseženih temperaturah

Namen ukrepa je zagotavljanje večje kakovosti in varnosti medu ter drugih čebeljih pridelkov. Vlagatelji so čebelarji, ki lahko v okviru razpisov v programskem obdobju 2023–2027 kandidirajo največ trikrat in so pri posameznem razpisu upravičeni za sedem satnic na čebeljo družino. Vlagatelji morajo imeti urejen vpis v RKG, vpisani morajo biti v register čebelnjakov najmanj tri leta pred objavo razpisa in vanj redno poročati število čebeljih družin v skladu s pravilnikom.

Kandidirajo lahko čebelarji z najmanj deset čebeljimi družinami, ki so opravili nakup satnic z analiznim listom in imajo račun ter dokazilo o plačilu računov, čebelarji z najmanj 20 čebeljimi družinami, ki so predali v izdelavo vosek iz lastne proizvodnje za izdelavo satnic z računom za izdelavo satnic ter dokazilo o plačilu in priložen analizni izvid teh satnic s podatkom o potencialnih ostankih kumafosa. Analizni list velja za celotno programsko obdobje. Ekološki čebelarji oz. čebelarji v preusmeritvi v ekološko čebelarjenje z najmanj pet čebeljimi družinami lahko kandidirajo za sofinanciranje nakupa satnic s certifikatom o ustreznosti kupljenih satnic za ekološko čebelarjenje. Ekološki čebelarji, ki imajo nad 20 čebeljih družin lahko kandidirajo za sofinanciranje predelave voska v satnice iz lastne proizvodnje, kjer mora biti razvidna količina predelanega voska in kot dokazilo štejeta certifikat za ekološko čebelarjenje.

Čebelarji, ki imajo na dan 31. oktobra pred oddajo vloge v registru vpisanih več kot 100 čebeljih družin, lahko v okviru razpisa kandidirajo za povračilo stroškov lastne izdelave satnic iz lastnega voska. Kot dokazilo je potrebno priložiti poročilo o izdelavi satnic s fotografijami z zabeleženim datumom in poročilo o doseženih temperaturah, iz katerega je razvidna dosežena sterilizacija voska in priložiti analizni izvid teh satnic s podatkom o potencialnih ostankih kumafosa, ki velja celotno programsko obdobje.

Delež sofinanciranja je 60 % skupne vrednosti nakupa oziroma izdelave satnic s certifikatom ali analiznim listom brez vštetege DDV, ki ne presega višine stroškov, ki jih predpiše vlada. Sofinanciranje se poveča za 10 % za vlagatelje, ki so vključeni v sheme kakovosti, in 20 % za vlagatelje, ki imajo certifikat ekološkega čebelarjenja ali za vlagatelje, ki so predali v izdelavo vosek iz lastne proizvodnje za izdelavo satnic ali so sami izdelali satnice iz lastnega voska. Delež sofinanciranja ne more presegati 80 % upravičenih stroškov.

Sofinanciranje sadik medovitih rastlin, posajenih za čebelarjenje in ne za pridelavo rastlin

Upravičenec in vlagatelj je registrirano ČD, ki sadike medovitih rastlin razdeli čebelarjem, vpisanim v Register čebelnjakov na dan 31. oktobra, v letu pred oddajo vloge. Podpora znaša 100 % upravičenih stroškov nakupa sadik v skladu s seznamom in najvišjimi višinami priznanih stroškov nakupa posamezne sadike, ki bo objavljen hkrati z razpisom. Čebelarsko društvo se na razpis lahko prijavi večkrat v programskem letu v najnižjem znesku 400 EUR na vlogo in z najvišjo podporo 1000 EUR v programskem letu. Društvo pripravi seznam največ 50 čebelarjev s številkami čebelnjakov, ki se jim bodo rastline delile. Sadike morajo biti posajene v preletni razdalji, v polkrogu 3 km okoli čebelnjaka.

Podpora ČD za izvajanje pašnih redov

Podpora je namenjena ČD, ki imajo potrjen pašni red v skladu s predpisi, imajo na dan 30. junija v letu oddaje vloge vpisanih vsaj deset stojišč in izdajajo potrdilo za povračilo stroškov na čebelji panj, ki nastajajo pri razporejanju čebel na zasedeno stojišče. Višina podpore je dodeljena glede na število registriranih stojišč in znaša med 200 in 500 EUR.

Promocija čebelarstva

Kandidirajo lahko ČD, ki imajo najmanj 10 članov PRO. Do 100-% sofinanciranja brez vštetege DDV so upravičeni stroški nakupa promocijskih izdelkov in videovsebin, povezanih s promocijo čebelarstva, ozaveščanjem o pomenu čebel, čebeljih pridelkov, ohranjanja narave in biotske pestrosti ter posledično izboljšanju ekonomičnosti čebelarstva. Vlagatelj mora imeti izdelan načrt uporabe promocijskih izdelkov in promocijskih videovsebin z določitvijo ciljne skupine in tematike, ki jo namerava predstaviti. Osnovno merilo za ocenjevanje vlog je število članov PRO, ki so vpisani v register čebelnjakov.

V novem programskem obdobju bo možno kandidiranje le z elektronskim oddajanjem vlog. V ta namen bo s strani MKGP in ARSKTRP vzpostavljena aplikacija PRPV2327. Za uspešno kandidiranje na razpisih vam svetujemo, da si zagotovite kvalificirano digitalno potrdilo ter da si vsa potrebna dokazila (potrdila, račune, dokazila o izobrazbi...) skenirate in shranite na napravo, s katero boste oddajali vloge na razpis. ●

Vir:

Uredba o izvajanju intervencij v sektorju čebelarskih proizvodov iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027.

Razlogi za izvajanje selekcije v lastnem čebelnjaku

Letos pripravljamo nov petletni Rejski program (RP) za kranjsko čebelo, ker obstoječemu konec letošnjega leta poteče veljavnost. Kot že v sedaj veljavnem RP bosta tudi v prihodnjem ena izmed glavnih ciljev ohranitev populacije kranjske sivke ter selekcija nekaterih gospodarskih lastnosti, pri tem pa je ključno sodelovanje čebelarjev.

dr. Peter Kozmus, strokovni vodja RP (peter.kozmus@czs.si)

Foto: arhiv ČZS

Stojišče s trotarskimi družinami na plemenilni postaji Lučka Bela

Čebelarji moramo v okviru dejavnosti RP spremljati delež čebel z rumenimi obročki v čebeljih družinah. To najenostavneje ugotavljamo s štetjem čebel z rumenimi obročki na eni strani polnega sata čebel, na katerem ocenjujemo, da je približno 1000 čebel. Če najdemo več kot 20 čebel z rumenimi obročki na eni strani sata (več kot 2 %), moramo v tej družini izvesti zamenjavo matice z doma vzrejeno matico ali matico, kupljeno pri vzrejevalcu. Ukrep imenujemo osnovna odbira, z njo pa iz populacije kranjske čebele izločamo matice, ki fenotipsko ne ustrezajo kranjski sivki. Na ta način na območju RS ohranjamo njeno populacijo.

Za pravilno izvajanje osnovne odbire je pomembno prepoznavanje križancev. Na to temo po Sloveniji potekajo izobraževanja in tudi svetovanja terenskih svetovalcev, ki jih imajo čebelarji možnost poklicati, da skupaj pregledajo stanje v določenem čebelarstvu ali čebelji družini.

Z osnovno odbiro skrbimo v svojem čebelarstvu za izboljšanje gospodarskih lastnosti čebeljih družin (večji pridelek medu, mirnost, rojivost...). Tu pa se delo komaj začne.

Delo in čas, ki ju namenimo selekciji čebeljih družin, sta lahko dobro poplačana, zavedati pa se moramo, da to delo ne obrodi sadov na kratek rok, ampak se opaznejši rezultati pokažejo v daljšem časovnem obdobju (pet ali več let). Pomembno je, da selekcija čebel postane stalnica v našem čebelarstvu.

Čebelarji med letom pregledujemo čebelje družine. Pri tem je priporočljivo, da si ob vsaj dveh pregledih in točenju medu zapišemo podatke o lastnostih posamezne čebelje družine (mirnost, rojivost, količina medu ...) v posebno evidenco (panjske liste, aplikacije na telefonu, tablice ...), da lahko ob koncu čebelarске sezone te podatke pregledamo, analiziramo in na ta način izberemo najboljše čebelje družine, ki jih bomo

Foto: arhiv ČZS

Za uspešno selekcijo je nujna evidenca gospodarskih lastnosti čebeljih družin.

v naslednjem letu uporabili za vzrejo novih matic in trotov. Brez teh podatkov ne moremo uspešno izvajati selekcije.

V čebelarstvih ima pomembno vlogo zamenjava starih in manj produktivnih matic. Ukrep je povezan s finančnim vložkom čebelarja in potrebnim znanjem za uspešno zamenjavo, vendar posledično večja produktivnost družine v veliki meri odtehta vložek. Priporočljivo je, da čebelarji matice v gospodarskih čebeljih družinah zamenjujejo vsaj vsako drugo leto, pri tem pa je pomembno, da matico v družini na podlagi količine in strjenosti zalege pravilno ocenimo (primerna za naslednjo čebelarstvo sezono ali neprimerna). Pri tem je pomembna primerjava med družinami na isti lokaciji, saj je količina zalege odvisna od letnega časa, vremenskih razmer in količine paše v okolici posameznega stojišča. Matice moramo oceniti najkasneje ob cvetenju kostanja, da nam potem ostane dovolj časa za njihovo zamenjavo.

Čebelarji, ki se zavedamo pomena zamenjave matic, se za nakup določenega števila gospodarskih matic dogovorimo z vzrejevalci matic vnaprej. Vzrejevalci pri selekciji in odbiri najboljših čebeljih družin, iz katerih jemljejo vzrejni material za vzrejo matic, upoštevajo rezultate neposrednega in progenega testa, strokovno podporo pa jim daje tudi Kmetijski inštitut

Slovenije. Zaradi tega so čebelje matice, ki jih tržijo potrjeni vzrejevalci matic, kakovostne in imajo določen selekcijski napredek.

Čebelarji se lahko odločimo tudi za nakup rodovniških matic, pri katerih je poleg znanega porekla po maternalni liniji to znano tudi po paternalni liniji, obe liniji pa morata biti skrbno odbrani, zaradi česar rodovniške matice predstavljajo genetski material z največjo plemensko vrednostjo. Za te matice lahko z gotovostjo trdimo, da so čiste kranjske sivke.

Za vzrejo rodovniških matic je potrebna plemenilna postaja, ki je območje, kjer je zagotovljeno kontrolirano parjenje matic. Do rodovniških matic lahko pridemo tudi z umetnim osemenjevanjem. Trenutno deluje le ena plemenilna postaja (Lučka Bela), prizadevamo pa si, da bi jih v Sloveniji imeli več. Te matice niso namenjene le za uporabo v gospodarskih družinah, ampak tudi za nadaljnjo ciljano vzrejo. Cena teh matic je v primerjavi z gospodarskimi maticami višja, saj je za njihovo vzrejo potrebno več dela in stroškov. Odstotek oprasnih matic na plemenilnih postajah je zaradi ostrejših podnebnih pogojev nižji kot pri drugih vzrejevalcih.

Če se zanimate za nakup rodovniških matic, se na spletni strani: www.kranjska-cebela.si pozanimajte, kateri vzrejevalci jih ponujajo v letošnji sezoni, in se z njimi pravočasno dogovorite za nakup.

Zaključek

Za uspešno čebelarjenje niso pomembni le novi panji in oprema, primerni vremenski pogoji in obilno medenje, ampak tudi kakovostne matice v čebeljih družinah! Naredite si letni načrt zamenjave matic in menjavo matic jemljite tako resno kot zdravljenje čebeljih družin.

Foto: arhiv ČZS

Produktivnost čebelje matice se najlažje oceni s količino čebelje zalege v čebelji družini.

Rezultati vzrejne dejavnosti v letu 2022

V letu 2022 je vzorce čebel za odobritev vzreje oddalo 33 vzrejevalcev. Vsi vzorci so bili pregledani na prisotnost spor noseme. Določili smo jih tudi kubitalni indeks. Delovna skupina je pregledala rezultate izvedenih analiz, pregledala vsa vzrejališča in ocenila mirnost čebel na satju, strnjenost zalege in obarvanost obročkov zadka. Izmed 285 družin je bilo potrjenih 113 matičarjev in 15 trotarjev. 10 trotarjev, sester po materi, je bilo nameščenih na plemenilni postaji Lučka Bela. Za vse smo izdali Zootehniška spričevala za plemensko kranjsko čebelo in s tem so vzrejevalci pridobili tudi dovoljenje za vzrejo in prodajo. V Izvorno rodovniško knjigo kranjske čebele je bilo vpisanih 44.461 matic, od tega 392 rodovniških. Večina rodovniških matic je bila oprášena na plemenilni postaji Lučka Bela. Izvoženih je bilo 44,4 % vzrejenih matic, približno 20 % več kot leto poprej. V EU je bilo izvoženih 11.112 matic, v druge države pa 3781. Prednjačile so Avstrija, Francija in Romunija. Izven geografske Evrope so bile matice izvožene v Iran in na Japonsko.

Peter Podgoršek, KIS (peter.podgorsek@kis.si), Manca Kojek, KIS (manca.kojek@kis.si), dr. Maja Smodiš Škerl, KIS (maja.smodis.skerl@kis.si) in dr. Janez Prešern, KIS (janez.presern@kis.si)

Priprave za progno testiranje v letu 2022 so se začele v juniju leto poprej z razdelitvijo 660 matic med 27 testnih čebelarjev. Matice so bile potomke 47 izbranih matičarjev. Po vsakem matičarju je bilo testiranih 15 družin, ki so bile razposlane na tri različna čebelarstva. Sprejetih je bilo 531 matic ali 80,5 %. Čebelarji so med letom z ocenami od 1 do 4 (štiri je najboljša ocena) ocenili mirnost in rojivost čebelje družine. Donos medu so izmerili v kilogramih. Vsak čebelar anonimno testira matice treh do petih vzrejevalcev.

Na podlagi zbranih rezultatov je bil za vsakega matičarja izračunan selekcijski indeks (Poklukar, 1999), ki na isto mero uvede vse tri ocenjevane lastnosti (mirnost, rojivost in donos medu). Izračunan je po formuli $0,42 \times \text{donos}$

medu (v kg) + $1,94 \times \text{točke ocene rojivosti} + 0,80 \times \text{točke ocene mirnosti}$. V preglednici 1 so navedene vrednosti selekcijskega indeksa matic za posamezne vzrejevalce. Za preprostejšo primerjavo med leti smo vrednosti v prikazu standardizirali na normalno porazdelitev (N). Povprečje je postavljeno na 100, standardni odklon je 12. Pri vrednosti $N = 112$ to pomeni, da je linija boljša od 84 % drugih linij, pri $N = 116$ pa od 90 % drugih linij.

Povprečni donos medu je bil v letu 2022 ponovno odličen. Povprečni donos je bil 24,4 kg na panj. Povprečna ocena rojivosti je bila 2,93 in mirnosti 3,02 točke (od štirih). V preglednici 2 so navedene rodovniške številke desetih najboljših matičarjev glede na povprečno oceno rojivosti in najmanj štiri ocene.

Preglednica 1: Prvih deset vzrejevalcev po povprečnem selekcijskem indeksu (Si) progno testiranih matic v letu 2022

Št.	Vzrejevalec	Si	N(Si)
1	Peter Kolar	12,2490	120
2	Štefan Bukovšek	12,0535	117
3	Bojan Donko	12,0016	116
4	Matija Koštomaj	11,9928	116
5	Venčeslav Lešek	11,9786	111
6	Jožef Andrejč	11,9755	110
7	Jože Vidovič	11,8729	110
8	Marko Hrastelj	11,7434	108
9	Milena Kavaš	11,7086	106
10	Darko Grm	11,6559	105

Preglednica 2: Najmanj rojivi matičarji, testirani na potomstvu v letu 2022

Št.	Vzrejevalec	Matičar	N(rojivost)	n
1	Štefan Bukovšek	58536-2020	131	8
2	Vasja Jug	39486-2019	120	7
3	Štefan Bukovšek	R604	119	11
4	Robert Bali	R589	119	6
5	Jože Andrejč	32801-2018	116	9
6	Marko Hrastelj	R698	115	12
7	Janko Bukovšek	46810-2020	115	13
8	Ladislav Vozelj	R648	111	6
9	Janez Dremelj	34312-2019	110	7
10	Darko Grm	R655	108	6

Foto: arhiv ČZS

V preglednici 3 so navedene rodovniške številke matic, ki so v testu pri potomstvu dosegle najboljše povprečne ocene mirnosti in imele najmanj štiri ocene.

V preglednici 4 so prikazane rodovniške številke matic, ki so v testu pri potomstvu dosegle najboljši izmerjeni povprečni donos medu in so imele vsaj štiri meritve. Za preverjanje pasemske čistosti so čebelarji za vsako družino ocenili obarvanost čebel delavk na lestevici od 1 do 4 in ocenili 418 družin. Povprečna ocena obarvanosti je bila 3,64 točke od štirih možnih. Neobarvanih družin je bilo 70,8 %. Ocen 2 je dobilo 4,1 % družin, 10 družin je dobilo oceno 1, saj so imele več kot 2 % čebel z obarvanimi zadki. Za preveč obarvane družine smo priporočili, da se iz testnega čebelnjaka izločijo.

Preglednica 3: Najbolj mirni matičarji, testirani pri potomstvu v letu 2022

Št.	Vzrejevalec	Matičar	N(rojivost)	n
1	Nejc Juvan	R691	124	5
2	Ladislav Vozelj	R647	122	5
3	Jožef Andrejč	32801-2018	121	9
4	Štefan Bukovšek	58536-2020	120	8
5	Milena Kavaš	47253-2019	116	6
6	Darko Grm	R655	115	6
7	Ladislav Vozelj	R648	111	6
8	Mitja Nakrst	5475-2020	111	9
9	Jože Herbjaj	29317-2020	110	10
10	Peter Kolar	R678	108	13

Potomke najboljših linij, ki nam jih je uspelo zbrati, bodo letos nastopale kot trotarji na plemenilni postaji Lučka Bela. V letošnji sezoni bodo trotarji potomci matičarja 58536-2020 vzrejevalca Štefana Bukovška.

Kmetijski inštitut Slovenije vabi vse čebelarje k sodelovanju pri testiranju čebeljih matic v letu 2023. Minimalno število prejetih matic je 15. Za podrobnejše informacije pokličite na telefonsko številko 01 280 52 41.

Viri:

- Poklukar, J. (1999): Izboljšanje odbire čebel na proizvodne lastnosti z uporabo selekcijskega indeksa. *Zbornik Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, Kmetijstvo, Zootehnika*, letnik 74, št. 1, str. 47–55.
- Podgoršek *et al.* (2022): Letno poročilo o izvedbi skupnega temeljnega rejskega programa na področju čebelarstva. Kmetijski inštitut Slovenije.

Preglednica 4: Razvrstitev matičarjev po povprečnem donosu medu; test pri potomstvu 2022

Št.	Vzrejevalec	Matičar	N(rojivost)	n
1	Jožef Andrejč	32801-2018	120	9
2	Janko Bukovšek	46810-2020	120	13
3	Peter Kolar	R675	118	9
4	Jože Herbjaj	29317-2020	116	10
5	Ladislav Vozelj	30407-2019	115	8
6	Mitja Koštomaj	52090-2020	114	11
7	Milena Kavaš	47253-2019	114	6
8	Vasja Jug	33758-2020	114	11
9	Jože Vidovič	30663-2020	113	10
10	Janez Luznar	R682	111	14

Čebelarjeva opravila v maju

Maja je na Obali obdobje glavne paše na akaciji in največ dela s čebelami. Ob ugodnem vremenu se čebele intenzivno razvijajo, zato postanejo AŽ-panji z omejeno prostornino hitro pretesni. Da družine ne izrojiijo, višek zalege, čebel in hrane odvezamem ter porabim za izdelavo narejencev. Za pridobivanje kakovostnega svetlega akacijevega medu je pomembno, da imam v medišču svetlo satje, saj je iztočeni med iz temnejšega satja temnejši. Med dobro akacijevo pašo v medišču živalne družine zgradijo in napolnijo tudi do štiri sate in več.

Klavdijo Babič (klavdijo.babic@siol.net)

V preteklosti je v okolici mojega stojišča robinije zaradi manjšega sestaja dreves medila nekoliko slabše kot drugod na Obali, vendar vseeno zadovoljivo. Prvi pogoj za dobro medenje robinije je, da ni pozebe. V primeru pozebe z zamikom požene sekundarne cvetove, ki ne medijo. Za dobro medenje je pogoj nočna temperatura, ki je večja od 12 °C. V primeru toplih noči se cvetovi čez noč napolnijo z medičino in že zjutraj opazimo, kako se veje povesejo pod težo medičine. Podnevi ob lepem toplim sončnem vremenu s temperaturo okoli 25 °C iz cvetov lepo zadiši. Dež ne škodi, celo priporočljivo je, da občasno dežuje. Najbolj med, ko po dežju posije sonce, je soparno in brez vetra.

V primeru toplega močnejšega južnega vetra medenja ni. Nekoliko bolje je, če piha rahla burja. V zadnjih letih so vse pogostejše mile zime s toplim februarjem in marcem. Cvetenje akacije se začne že okoli 20. aprila ali prej. Ker so v tem obdobju temperature nižje, je medenje manj izdatno. Stojišča imam na približno 350 m nadmorske višine, zato je temperatura nižja kot v nižjih predelih Obale. Velikokrat se zgodi, da, ko se peljem proti Koprju, pri nas akacija ne diši. Bolj kot se spuščam, bolj diši. Enako je, ko grem proti Buzetu. Velikokrat zadiši

Maja je na Obali obdobje glavne paše na akaciji.

Foto: Klavdijo Babič

Šele po zaključeni paši čebele iz prizidkov med odstranijo, nato divjo gradnjo počistim.

šele po našem mejnem prehodu. Hkrati z akacijo cveti tudi ruj, zato je iz pelodnih analiz razvidna vsebnost pelodnih zrn ruja. To je posebnost primorskega akacijevega medu. V slabših letinah se ta vsebnost še poveča. Odkar čebelarim, se je samo v letu 2007 pojavila mana na ruju. Kljub cvetenju akacije so mano nabirale na ruju. Iztočeni med je bil črne barve, s posebno aromo.

Opravila ob cvetenju akacije

Da družine med cvetenjem akacije ne preidejo v rojilno razpoloženje, v desetsatnem AŽ-panju, v plodišču ne sme biti več kot šest satov zalege, vendar mora biti v družini dovolj čebel. Če je zalege več, višek odvezamem in porabim za izdelavo narejencev. Tako razbremenjene družine ob dobrem medenju do točenja ne pregledujem, saj jim vsak pregled povzroča stres, zaradi katerega so donosi manjši. Pregledam le, če se pojavi večdnevno slabo vreme, v takih primerih lahko družine preidejo v rojilno razpoloženje. V teh razmerah sem pozoren predvsem na zadostno količino hrane in da ima matica dovolj prostora za zaleganje.

Točenje akacijevega medu

Ob dobrem medenju močne družine že pred koncem paše napolnijo medišča. Da sprostim nekaj prostora v mediščih, odvezam nekaj satov ob stenah. Preostale sate pomaknem na rob, v sredino vstavim satnice in izdelane mlade sate. Odvzete medene sate vstavim v družine, ki imajo v medišču še prostor. Med je načeloma zrel tri dni po končani paši, in ko potresem sate, iz celic ne kaplja. Če se pri odvzemanju medenih satov nekaj medu pcedi po panju ali čebelnjaku, ga takoj obrišem s čisto mokro krpo. Opažam, da ima ob obilnem medenju med kljub pokritim celicam nekoliko višjo vsebnost vode. Vsako točenje medu je za čebeljo družino stres, če točenju sledi brezpašno obdobje, je potrebno družine zadostno dokrmiti s sladkorno raztopino. Zaloga hrane ne sme pasti pod 7–8 kg medu. Odvzete medene sate v zabojih znosim v avtomobil, v katerem je vključeno klimatsko hlajenje. V nasprotnem primeru bi se deviški sati v pregretem avtomobilu sesedli. Še posebej ob brezpašnem obdobju iztočene sate vrnem v panje zvečer. V nasprotnem primeru lahko izzovem rop.

Kaj storiti, ko je družina tik pred rojenjem

Pogled na gradilnik mi pove vse. Če čebele ne gradijo satja in so tam potegnjeni matičniki, čebele počivajo in visijo na satju in na zadnjem okencu, kljub medenju ne nosijo, zelo malo zašumijo in se takoj umirijo, je to znak, da je družina na roju. Če je dobra matica in ličinke v matičnikih še niso zalite z matičnim mlečkom, prisotna pa je paša, je smiselno podreti matičnike. Družino dodatno razbremenim z odvzemom pokrite zalege s čebelami. Odvzeto satje z zalego in čebelami nadomestim s satnicami oz. izdelanim mladim satjem. Če gradijo satje in ni novih matičnikov, je z družino vse v redu, v družino ne posegam.

Če so matičniki že zaliti z matičnim mlečkom ali celo pokriti, njihovo podiranje ni smiselno. Tedaj odvezam matico z 2–3 sati zalege s čebelami ter satom hrane in narejenca odnesem na drugo lokacijo.

Tako smo družino umetno izrojili. V izrojencu pustim le najlepši matičnik, druge podrem. Čez sedem dni opravim pregled. Z vsakim odvzemom matice iz panja ali rojenjem se prekine zaleganje. Ob začetku zaleganja nove matice ni pokrite zalege, zato so vse varoje na čebelah. Takrat po navodilih veterinarja izvedem zatiranje varoj.

Če sem ob pregledu po pomoti pustil dva matičnika, ko so prvi matičniki pokriti, čebele izrojijo. V izogib neželenim rojem so pomembni protirojilni ukrepi: povečevanje prostora, izrezovanje trotovine, vstavljanje satnic, odvzem pokrite zalege s čebelami.

Foto: Klavdijo Babič

Če roj popršim z vodo, se čebele stisnejo in jih brez težav odnesem.

Ogrebanje roja

Roj pred pobiranjem najprej popršim z vodno pršilko, da se nekoliko umiri. Pod roj postavim lovilnik in vanj otresem čebele. Ko so čebele v lovilniku, ga prestavim za dva dni v hladno temen prostor. Roja v lovilniku ne krmimo. Po dveh dneh roj vselim. V panj vstavim le satnice. Za gradnjo satja je potreben nepretrgan dotok hrane. V primeru prekinitve medenja roj krmim. Dokler čebele intenzivno gradnjo, mu dodajam satnice. Do pokrivanja zalege so vse varoje na čebelah, zato je do tega trenutka čas za zatiranje varoj. V izrojencu pustim le en zrel matičnik, in ko je vsa zalega poležena, tudi v izrojencu zatiram varoje.

Izdelava narejencev

V aprilu in maju izdelujem narejence v trisatnih panjih. Za izdelavo narejencev se ravnam po navodilih, ki jih lahko najdete na spletni strani Čebelarske zveze Slovenije, ta je dostopna na priloženi QR-povezavi.

»Ekološki certifikat je posledica našega dela, ne obratno«

O ekološkem čebelarstvu in njegovi promociji v Sloveniji sem se pogovarjal z ekološko čebelarko Vesno Fabjan Bremec, ki živi in čebelari na Obali.

Tadej Pavković (tadej.pavkovic@czs.si)

Zakaj ste se odločili pridobiti certifikat za ekološko čebelarjenje?

Nadaljevala sem delo svojega očeta in matere. Moji starši so certifikat pridobili že leta 1998, ko sva z možem prevzela podjetje Endovital in posestvo, sva prevzela tudi ekološki certifikat za čebelarjenje. Vedno smo čebelarili na ekološki način. Vedno smo imeli takšen način dela in takšno filozofijo, torej da čebelarimo na naraven način, brez uporabe sintetičnih zdravil oziroma z uporabo zdravil na osnovi organskih kislin.

Omenili ste svojo filozofijo dela, je ta skladna z zahtevami za pridobitev in ohranjanje ekološkega certifikata, ali vaše razumevanje ekološkega čebelarjenja sega tudi onstran določb za ohranjanje certifikata za ekološko čebelarjenje.

Ekološki certifikat je posledica našega dela, ne obratno. Certifikat smo pridobili, ker se je na trgu pojavil interes za ekološke pridelke, kar je najlažje dokazovati s certifikatom. Kako jaz razumem ekološko čebelarjenje? Kot *naravno* čebelarjenje. Če sploh lahko govorimo o naravnem čebelarjenju, glede na to, da tlačimo čebele v panje. To za čebele ni naraven dom, to je tehnologija, ki je prilagojena za čebelarjenje. Sicer vemo kaj pomeni ekološko čebelarjenje: zdravljenje z zdravili, na osnovi organskih kislin in eteričnih olj, krmljenje čebel z ekološko pridelanim sladkorjem, uporaba satov iz ekološkega voska, čebelarjenje v panjih iz naravnih materialov in brez prirezovanja kril pri maticah. Onstran tega bi bilo zame res ekološko, da bi lahko čebelarili v neokrnjeni naravi. Glede na to, da čebelarimo njihovo pridelko, jim v našem čebelarstvu jemanje njihovih pridelkov skušamo vrniti v obliki sajenja medovitih rastlin, ki jih posadimo na svojih njivah. To so običajno facelija, oljna ogrščica in ajda. K sajenju medovitih rastlin spodbujamo tudi sosede. Na Obali je obdobje paše zelo ozko odmerjeno spomladi in nato pozno jeseni. Poleti je paše malo, zato jih, če je le mogoče, na pašo peljem drugam.

Kako bi prepričali čebelarje naj začnejo čebelariti ekološko?

To je težko vprašanje. Verjamem, da je treba ljudi prepričati v prednosti ekološkega čebelarjenja. Vzvodov je sicer več. Eden izmed takšnih vzvodov so na primer podpore države, ki so zelo dobrodošle. To je za začetek dobro in zna čebelarje spodbuditi, da se odločijo začeti čebelariti ekološko, saj se tovrstni način čebelarjenja smatra za dražjega. Predvsem na začetku, ko je treba na primer dobiti oziroma kupiti ekološki vosek. Mislim, da bi bilo treba na ravni države narediti več za ozaveščanje čebelarjev o pomenu ekološkega čebelarjenja. Na kakšen

način? Mislim, da bi bilo k pridobitvi certifikata za ekološko čebelarjenje najprej dobro pozvati čebelarje, ki že čebelarijo na sonaravni način in nimajo certifikata za ekološko čebelarjenje.

Se pravi naj bi ekološko čebelarstvo promovirala zlasti država?

Absolutno država, Čebelarska zveza Slovenije in potem tudi posamezna društva. Mislim sicer, da mehki prijemi niso vedno najbolj učinkoviti. Morda bi morali razmišljati tudi o promociji ekološkega čebelarjenja v čebelarskih krožkih. Poleg tega je dandanes priljubljena apiterapija. V apiterapiji se zahtevajo neoporečni pridelki, ne zgolj med, tudi cvetni prah in vosek. Navsezadnje ljudje v apiterapiji vdihavajo panjski zrak, ki mora biti prav tako neoporečen. Mislim, da bi moral biti ekološki certifikat pogoj za pridelavo in izdelavo pridelkov in izdelkov, ki se uporabljajo v apiterapiji. Poleg tega mislim, da bi morala država v večji meri promovirati ekološko kmetijstvo. Mislim, da bi bilo treba poleg sledenja pogojem za pridobitev certifikata za ekološko čebelarjenje, treba paziti tudi na to, da čebelarimo v ekološko neoporečnem okolju.

Torej se ne strinjate povsem s pogoji za pridobitev ekološkega certifikata, ki ni pogojen s čebelarjenjem v ekološkem okolju?

Zdaj je izbira vsakega čebelarja ali čebelari v neoporečnem okolju. Sicer razumem, da časa ne moremo zavrteti nazaj in povsem odstraniti onesnaženja, ki je del sodobne civilizacije, vendar bi morali težiti k čim manjšemu onesnaženju okolja in pridelkov. Po eni strani se torej ne strinjam z odstranitvijo prostorskih omejitev za pridobitev ekološkega certifikata, ki so določale, da za ekološko čebelarjenje niso primerna območja ob avtocestah. Po drugi strani pa je odstranitev tega pogoja omogočila pridobitev certifikata tudi ljudem, ki prej niso dosegali pogojev za ekološki certifikat.

Kakšno mnenje imate o urbanem ekološkem čebelarjenju?

Po moji oceni urbano ekološko čebelarstvo ni tako zelo sporno. Mislim, da so lahko nekatere kmetijske površine bolj onesnažene kot urbane površine in je na njih več fitofarmaceutskih sredstev, ki so lahko škodljive za čebele. Mislim, da v mestih ni veliko fitofarmaceutskih sredstev. Seveda je v mestih verjetno več težkih kovin. Kar pa se tiče fitofarmaceutskih sredstev mislim, da so lahko nekatere intenzivne kmetijske površine, na katerih se poleg škropljenja na obsežnih površinah sadijo monokulture, veliko nevarnejše za čebele.

Pomoč oprraševalcem v intenzivni kmetijski krajini

Opraševalci za svoje preživetje potrebujejo hrano, prostor za gnezdenje in zdravo okolje. Najtežje jim je to zagotoviti v intenzivni kmetijski krajini, kjer jih tudi najbolj potrebujemo.

doc. dr. Danilo Bevk, Nacionalni inštitut za biologijo (danilo.bevk@nib.si)

Najpomembnejši življenjski prostor opráševalcev so pisani cvetoči travniki in mejice. Pomembni so tako z vidika zagotavljanja hrane kot tudi prostora za gnezdenje. Čeprav so pisani travniki in mejice nastali zaradi kmetijstva (brez kmetovanja bi bila Slovenija večinoma prerasla z gozdom), ju v današnji kmetijski krajini najdemo vse redkeje. Še posebej to velja za območja z intenzivnim kmetijstvom. Pisani, enkrat do dvakrat košeni travniki se umikajo veliko bolj produktivnim gnojenim in pogosto košenim ali pa so jih zamenjala polja. Mejice se na teh območjih vidijo predvsem kot ovira, čeprav opravljajo številne tudi za kmetijstvo koristne funkcije kot je blaženje suše, utrjevanje rečnih brežin, zaščita pred vetrom in življenjski prostor za »koristne organizme«, tudi za opráševalce.

Glede na trende v zadnjih desetletjih ni pričakovati, da bi se stanje v prihodnosti bistveno izboljšalo. Ker so mnoge kmetijske rastline zelo odvisne od opráševanja žuželk, je z upadanjem njihovih populacij lahko ogrožena kmetijska pridelava. Zato je pomembno najti rešitve, kako izboljšati razmere za opráševalce, na območjih z bolj intenzivno pridelavo. Temu je namenjen projekt »Pomoč opráševalcem v intenzivni kmetijski krajini za podporo biodiverziteti« (EIP POMOP).

S projektom raziskujemo v Sloveniji slabo izkoriščeni potencial strniščnih dosevkov. Ti bi ob pravilni izbiri rastlin lahko opráševalcem zagotavljali hrano v poznem poletju in zgodnji jeseni, ko je pomanjkanje hrane največje. Prednost bi morali dati predvsem mešanici. Monokulture dosevkov namreč zagotavljajo hrano samo manjšemu številu vrst opráševalcev, medtem ko setev mešanice zagotavlja hrano več vrstam opráševalcev, hkrati pa se podaljša sezona cvetenja in s tem razpoložljivosti hrane.

S sodelavci Kmetijskega inštituta Slovenije smo lani na kmetiji Antona Novaka (Šentpavel na Dolenjskem) napravili osnovni poskus s 50 različnimi dosevki. Vsakega smo posejali na površini 15 m². Na podlagi rezultatov bomo pripravili mešanice, ki jih bomo letos in naslednje leto preizkusili na petih kmetijskih gospodarstvih, ki so vključena v projekt.

Poleg tega bomo v okviru predlaganega projekta preizkusili nov tip gnezdilnic za čebele samotarke.

Foto: Danilo Bevk

Predstavitve osnovnega preizkusa strniščnih dosevkov se je udeležilo več kot 30 ljudi.

V nasprotju s klasičnimi, ki so vse bolj v uporabi in omogočajo gnezdenje vrstam, ki gnezdiijo v luknjah v lesu in votlih rastlinskih steblih, bodo te namenjene vrstam, ki gnezdiijo v tleh. S tem bomo naslovili drugo največjo težavo divjih čebel v intenzivni kmetijski krajini – pomanjkanje varnih mest za gnezdenje.

Projekti evropskega partnerstva za inovacije (EIP) so v osnovi namenjeni povezovanju kmetov, kmetijskih svetovalcev in raziskovalcev s ciljem izboljšati prenos znanja v prakso. Zelo pomemben del projekta so zato usposabljanja in seznanjanje javnosti z njegovimi rezultati. Pripravljamo priročnik in izobraževalni video, vrsto predavanj in strokovni posvet in ogled preizkusov dosevkov. Dosevki so tudi pomemben vir čebelje paše, zato k udeležbi na načrtovanih prireditvah lepo vabljeni tudi čebelarji.

Podatki o projektu

Projektne partnerji: Nacionalni inštitut za biologijo (vodilni partner), kmetijska gospodarstva: Anton Plut, Primož Titan, Simon Stibilj, Franci Omahen in Šolski center Šentjur; Kmetijski inštitut Slovenije, Kmetijsko gozdarski zavod Kranj, Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma in Jasna dizajn

Financiranje: Program razvoja podeželja 2014–2020 (v celoti iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja).

Trajanje: 18. maj 2022–18. maj 2025

Deseta obletnica ČD Krtina Dob

V Čebelarskem društvu Krtina Dob smo 1. oktobra 2022 slavnostno obeležili deseto obletnico delovanja in odprli učilnico na prostem ob učnem čebelnjaku.

Že od vsega začetka smo v čebelarskem društvu zelo dejavni. V prvem letu delovanja smo s pomočjo uspešnih učencev čebelarskega krožka od ČZS pridobili učni čebelnjak, ki smo ga postavili v Dobu v parku pod Močilnikom.

Ob njem redno poteka čebelarski krožek, pogosto pa tu organiziramo tudi dneve odprtih vrat ter druge informativne in izobraževalne dogodke. Ob čebelnjaku smo uredili vrt medovitih rastlin. Prav tako pa smo s pomočjo Občine Domžale postavili čebelarsko učno pot, ki poteka vse od Krtine, kjer se je že leta 1919 začelo organizirano čebelarstvo na našem območju, do našega učnega čebelnjaka in naprej do CCN Domžale - Kamnik.

Čez leta se je izkazalo, da bi ob učnem čebelnjaku potrebovali tudi streho in zaprt prostor, v katerega bi lahko shranili pripomočke za krožek in dogodke ob učnem čebelnjaku. Tako je nastala ideja o učilnici na prostem. Po pridobitvi vseh dovoljenj nam je

Foto: arhiv ČD Krtina Dob

dokončanje nekoliko upočasnila epidemija covid-19, a na koncu nam je uspelo.

Naša učilnica na prostem služi svojemu namenu, prav tako pa jo radi uporabljajo krajani. Vsem sodelujočim se zahvaljujemo za pomoč.

S hvaležnostjo se oziramo nazaj na svoje začetke in trudili se bomo, da bomo svoje delo v enakem tempu nadaljevali in nadgrajevali.

Jana Keržan, tajnica ČD Krtina Dob

Odprtje učnega čebelnjaka ČD Novo mesto

Čebelarji Čebelarskega društva Novo mesto smo septembra 2022 pripravili slovesno odprtje novega učnega čebelnjaka. Slovesno odprtje so opravili predsednik Franc Kobe, župan Občine Novo mesto Gregor Macedoni, podpredsednik ČZS Marko Alauf in Marta Medle. Čebelnjak sta blagoslovila župnik Janez Rihtaršič iz Mirne Peči, ki je naš član, in župnik iz Brusnic Lojze Brce.

Predlog o gradnji učnega čebelnjaka je bil sprejet na pobudo predsednika društva Franca Kobeta. Pri iskanju primerne lokacije nam je član Branko Lobe ponudil v najem za simbolično ceno parcelo, ki je v Gabrju pod Gorjanci. Parcela je v neokrnjeni naravi in je zaradi lege zahtevala pravi gradbeni poseg, da smo pripravili temelje za postavitev čebelnjaka. S pomočjo družine Medle, ki nam je podarila ves les za čebelnjak, in Občine Novo mesto smo se zavzeto lotili gradnje. Vsa mizarska in tesarska dela, ki jih ni bilo možno opraviti na terenu, so se opravila v mizarski delavnici predsednika društva Franca Kobeta, ki je največ prispeval k temu, da smo zahtevni gradbeni projekt pripeljali do konca. Skupno je bilo pri gradnji opravljenih 4500 delovnih ur. V čebelnjaku so urejeni: učni prostor z 18 AŽ-panji, komora za apiterapijo in točilnica. Zgradili smo tudi ribnik in sanitarije, parcela

Foto: Ines Lobe

okoli čebelnjaka pa je zasajena z medovitimi rastlinami. Ob koncu velja zahvala vsem, ki so kakor koli pomagali pri gradnji, drugi pa lepo povabljeni k ogledu.

Anton Režek

V prejšnji številki *Slovenskega čebelarja* smo objavili skrajšano različico zgornjega prispevka, za kar se čebelarjem in čebelarjem ČD Novo mesto pravičujem.

Tadej Pavkovič

Napoved razpisov za intervencije MKGP

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano obvešča čebelarje in čebelarke organizacije o objavi javnih razpisov za novo obdobje za izvajanje intervencij v sektorju čebelarških proizvodov iz Strateškega načrta skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027 za Slovenijo.

V Uradnem listu 46/2023 z dne 21. aprila 2023 je bil objavljen Sklep o določitvi seznama čebelarke opreme, zdravil, sadik medonosnih rastlin ter najvišje višine priznanih stroškov nakupa opreme, zdravil, sadik in nakupa oziroma cene izdelave satnice za namen izvajanja intervencij v sektorju čebelarških proizvodov.

To je osnova za objavo dveh javnih razpisov, ki bodo objavljeni 5. maja, vloge pa bo možno vlagati do 31. julija 2023.

Objavljena bosta razpisa za izvajanje naslednjih podintervencij:

- sofinanciranje nakupa čebelarke opreme in
- sofinanciranje nakupa ali izdelave satnic s certifikatom ali z analiznim izvidom.

Objava razpisov bo prispevala k razvoju čebelarstva in povečanju ekonomičnosti ter konkurenčnosti sektorja čebelarstva. Upravičenci bodo deležni podpore v obliki povračila upravičenih stroškov, ki so dejansko nastali upravičencu ali pa v obliki pavšalnega zneska.

Tem bodo sledile objave razpisov za:

- sofinanciranje sadik medovitih rastlin, posajenih za čebelarjenje in ne za pridelavo rastlin,
- sofinanciranje obnove tipičnih čebelnjakov,
- sofinanciranje zdravil, dovoljenih v ekološkem čebelarstvu,
- promocija čebelarstva,
- vzdrževanje učnih čebelnjakov,
- podporo čebelarim društvom za izvajanje pašnih redov in
- subvencioniranje vzreje čebeljih matic.

Ministrstvo obvešča čebelarje, da so v teku tudi izvedbe javnih naroči, kjer bodo čebelarji upravičeni do usposabljanja v čebelarstvu, do izobraževanja s področja zdravstvenega varstva čebel, do osnovne odbire in menjave čebeljih matic, karakterizacije čebeljih pridelkov, do obveščanje čebelarje v zvezi z varozo in do analiz čebeljih pridelkov.

Skupno bo na razpolago do 1.258.588,88 evrov sredstev za izvajanje intervencij v sektorju čebelarških proizvodov v tem letu v obdobju od 1. januarja 2023 do 31. julija 2023.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Glasujte za najlepši set panjskih končnic

Od **10. do 17. maja 2023** bo na spletni strani <https://zacebele.si/natecaj-panjske-koncnice/> potekalo glasovanje za najlepši set panjskih končnic, ki smo ga letos posvetili 250-letnici čebelarja in slikarja Antona Janše. V natečaju sodeluje kar 51 osnovnih šol, katerih učenci so na svojih risbah upodobili zgodbe na temo natečaja »**Skrivnostni svet čebel**«. Do 10. maja je na tem spletnem naslovu objavljena še lanskoletna zmagovalka likovnega natečaja.

Glasovanje poteka le na spletni strani www.zacebele.si. Morebitni glasovi pod objavami na družbenih omrežjih ne bodo upoštevani. Na začetek glasovanja vas bomo obvestili tudi na naši spletni strani in Facebook strani.

Zmagala bo tista osnovna šola, katere set risb panjskih končnic bo prejel največje število glasov. Zmagovalna osnovna šola bo objavljena **18. maja 2023**.

Uredništvo

Vabilo na pohod

Na prvo prvomajsko soboto, 6. maja 2023, se bomo čebelarji in vsi ljubitelji pohodov podali na pohod. Vabimo vas, da se nam pridružite, čaka nas čudovita pot z razgledom in druženjem. Podrobnejši opis poti najdete na QR-povezavi. Prijave in informacije na: ines.zunic@czs.si ali 01/729 61 00.

ČZS

Pomoč pri preusmeritvi v ekološko čebelarjenje

ČZS skupaj z Inštitutom za ekološko kmetijstvo, Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije in drugimi sodelujočim izvaja aktivnosti v okviru razpisa pospeševanje ekološkega kmetovanja. Ena od nalog je tudi izdelava poslovnega načrta preusmeritve kmetijskega gospodarstva v ekološko kmetovanje. Če se nameravate letos preusmeriti v ekološko čebelarjenje, lahko za pomoč pokličete na ČZS. Kontaktna oseba je Vlado Augustin, tel. št.: 040/436, 516, e-mail: vlado.augustin@czs.si.

ČZS

V Čebelarskem centru Slovenije je zopet brenčalo

Foto: Tadej Pavkovič

Levo zgoraj: prejemniki priznanj Antona Janše I. stopnje. *Desno zgoraj:* Predstavniki ČD, ki so prejela priznanja za obletnico delovanja. *Levo spodaj:* prejemniki predsednikovih priznanj. *Desno spodaj:* Prejemnik priznanja za dolgoletno delo mentorjev.

V soboto, 15. aprila 2023, je v Čebelarskem centru Slovenije potekal 72. Občni zbor Čebelarke zveze Slovenije. Srečanje je s čebelarstvo tradicionalno odprl moški komorni pevski zbor. Po kratkem uvodnem nagovoru predsednika ČZS, Boštjana Noča, je sledila izvolitev članov delovnega predsedstva Občnega zbora ČZS v sestavi: (1) Marko Alauf, predsednik delovnega predsedstva, (2) Tilen Koleša, član delovnega predsedstva, (3) Anton Urek, člane delovnega predsedstva, ob tem so bili izvoljeni tudi člani verifikacijske komisije, overovatelji zapisnika in zapisnikarka. Srečanje je s svojim obiskom počastila tudi medena kraljica Tadeja Vidmar.

Sledile so podelitve najvišjih odlikovanja za zasluge v čebelarstvu. **Priznanja Antona Janše I. stopnje prejeli naslednji odlikovanci:** Peter Babnik na predlog ČD Vojnik, Boris Seražin na predlog ČD Ljubljana, Julijan Cvek na predlog ČD Jesenice, Alojz Kraševac na predlog ČD Loška dolina Stari trg, Franc Križan na predlog Čebelarke zveze društev Ptuj, Franc Strah na predlog ČD Sveti Jurij ob Ščavnici, Marko Drev na predlog Čebelarke družine Šmartno ob Paki, Drago Šikovec na predlog ČD Zagorje, Anton Babič na predlog ČD

Alojz Greif Hoče, Franko Dolgan na predlog ČD Pivka, Vladimir Fajdiga na predlog ČD Postojna, Janez Vencelj na predlog ČD Ljutomer in Vincenc Perne na predlog ČD Tržič.

Čebelarstva, ki v letošnjem letu praznujejo obletnico delovanja so prejela:

Za 70. obletnico delovanja je odlikovanje II. stopnje prejelo ČD Prebold, za 90. obletnico delovanja je odlikovanje I. stopnje prejelo ČD Barje, za 90. obletnico delovanja je odlikovanje I. stopnje prejelo ČD Rače, Častno diplomo za 110. obletnico delovanja je prejelo ČD Ljubljana in za 100. obletnico delovanja je odlikovanje I. stopnje prejelo ČD Vojnik.

Na predlog ČD Bohinj je Bogdan Rupnik za 10-letno delo s čebelarskim krožkom na OŠ dr. Janeza Mencingerja prejel značko zvestobe za dolgoletno delo mentorjev v čebelarskem krožku.

Predsednik ČZS je predsednikovo priznanje v letu 2023 podelil Dragici Šteh za ureditev zbirke čebelarskih pregovorov in avtorstvo otroške slikanice, Špeli Španžel za vpis »Čebelarstva v Sloveniji, način življenja« na Unescov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine, Miru Štebetu za dolgoletno novinarsko delo

in prispevke iz čebelarstva ter Vesni Vodopivec za veliko pomoč pri pridobivanju sponzorja ČZS. Po podelitvah je sledila seznanitev delegatov ČD s poročilom delovnega in finančnega načrta ČZS za leto 2022 in poročilo Nadzornega odbora ČZS za leto 2022, ki je ugotovilo, da ČZS posluje uspešno in svoje evidence vodi vzorno. Na OZ je bil izglasovan tudi sklep za podporo enotnemu označevanju porekla medu v Evropi, več o sklepu si lahko preberete na straneh 132–133. Sledila je še seznanitev delegatov ČD z delovanjem ČZS v letu 2023, izpostavljen

je bil projekt za promocijo shem kakovosti, praznovanje 150-letnice organiziranega čebelarstva, 20-letnice Apimondije in 250-letnice Antona Janše, začetek delovanja Čebelarske šole Antona Janše, skupna razstava ČZS in HPS v EP v Bruslju, Mednarodno tekmovanje mladih čebelarjev v Sloveniji in podelitev certifikatov Unesco. Po delegatskih komentarjih in vprašanjih je sledila pogostitev zbranih v gostišču Pri Čebelici s kranjsko klobaso in medeno gorčično omako.

ČZS

Promocija shem kakovosti

Nadaljuje se promocijska kampanja shem kakovosti, ki jo v višini 350.000 EUR financira MKGP, na pobudo Konzorcija nosilcev EU zaščitene slovenskih živilskih pridelkov in izdelkov ter njegovega zastopnika Boštjana Noča. Oglase boste lahko spremljali v medijih od 1. maja do 30. junija 2023. Promocijo znaka »zaščitena geografska označba«, ki ga nosi

naš Slovenski med ZGO, ter znaka »zaščitena označba porekla«, ki ga najdemo na embalaži Kočevskega gozdnega medu ter Kraškega medu bomo lahko spremljali v TV-oglasih, na socialnih omrežjih in v tiskanih medijih. ČZS prav tako izvaja projekt promocije medu v shemah kakovosti. K promocijskim aktivnostim se lahko pridružite vsi čebelarji, ki ste vključeni v sheme

kakovosti. Izkoristite priložnost dobre promocije in postanite ponosen pridelovalec medu iz evropske sheme kakovosti!

Aljaž Debelak,
svetovalec JSSČ za varno hrano

Izkoristite brezplačne analize čebeljih pridelkov za svoj interni nadzor!

ČZS zbira **vzorke medu** za brezplačno analizo določanja kakovostnih in mikroskopskih lastnosti medu (vsebnosti vode, HMF, električne prevodnosti, pelodne slike in senzorične analize) (paket 1).

Za izvedbo analiz potrebujemo **450 g medu**. Med naj bo dostavljen v ustrezni embalaži, ustrezno čist in označen tako, kot ga daste v prodajo.

ČZS zbira vzorce **cvetnega prahu, propolisa in voska** za

brezplačno analizo ostankov kemijskih sredstev za zatiranje varoj (vsebnost kumafosa, timola in metabolitov amitraza) (paket 3). Potrebujemo vsaj **100 g cvetnega prahu ali propolisa ali voska**. Vzorec voska mora biti ob oddaji pretopljen.

Ob oddaji vzorca je treba priložiti še pristopno izjavo, ki jo najdete na spletni strani ČZS pod rubriko varna hrana.

Z letošnjim letom začinjamo novo programsko obdobje, kar pomeni, da ste do oddaje enega vzorca medu in enega čebeljega pridelka upravičeni vsi čebelarji. Čebelar prejme rezultate analiz z obrazložitvijo in svetovanjem glede na ugotovljeno.

Več informacij: aljaz.debelak@czs.si ali 01/7296 129.

Aljaž Debelak, svetovalec JSSČ

Predstavitev terenskega svetovalca: Tomaž Pintar

Sem Tomaž Pintar, čebelar in terenski svetovalec za Gorenjsko območje. Na Gorenjsko me je življenjska pot privedla po mladosti v Litiji. Že od nekdaj se dobro počutim v naravi. To mi je približal oče, ki je bil strasten lovec in ribič. Izgleda, da jabolko res ne pade daleč od drevesa, saj sem prevzel obe prostočasni aktivnosti svojega očeta. Kako sem pravzaprav postal čebelar? Ko sem bil v svojih tridesetih letih, sta se starša odločila za postavitev čebelnjaka z desetimi panji. Občasno sem jima pomagal z različnimi opravili, kot je denimo točenje medu. Tehnologija in delo s čebelami me uvodoma nista najbolj zanimala. Staršem je pri tovrstnih opravilih pomagal bližnji poklicni čebelar. Pikov čebel sem se zelo bal, saj sem po pikih čebel večkrat močno otekel. Vendarle pa sem zelo rad prebiral revijo *Slovenski čebelar*, še posebej so me pritegnila mesečna čebelarska opravila. Včasih sem staršema modroval glede posameznih čebelarskih posegov in ju tako nehote spodbudil, da sta mi podarila panj, s katerim bom lahko čebelaril v skladu s svojimi prepričanji. To je bila izjemna izkušnja. Eno je teorija in drugo praksa. Prvo leto mojega čebelarjenja je bilo neuspešno. Kljub neuspehom sem nadaljeval s čebelarjenjem. Naslednje leto sem v Vrhniki v kupil zaklado, s katero sem povečal prostornino panja in tisto leto pridelal rekordno količino medu. Leta 2003 je Slovenija gostila mednarodni kongres Apimondija, kjer sem sodeloval kot prostovoljec. To je bila moja prelomnica, opustil sem lovstvo in ribištvo ter se posvetil izključno čebelarstvu. Starša sta opazila, da je učenec prerastel učitelja in sta posege pri čebelah odtlej prepuščala meni. Žal je oče kmalu umrl in tako sem mami v enakem obsegu pomagal še naprej.

Foto: arhiv Tomaž Pintar

Danes čebelarim z več kot 50 panji, zlasti z 9, 10 in 11S AŽ-panji in RV ter LR nakladnimi panji. Kot terenski svetovalec si želim svoje izkušnje z čebelarjenjem z različnimi tipi panjev deliti z ostalimi čebelarji. Na terenu pomagam tudi pri določanju sorte medu. Pri nas na Gorenjskem, kjer je gozdni med najbolj zastopan, je včasih meja med cvetličnim in gozdnim medom zelo tanka. V takih primerih v programu svetovalne službe v čebelarstvu (JSSČ), terenski svetovalci, z veseljem pomagamo čebelarjem z določanjem sorte medu. Moja želja po učenju me je povedla tudi v svet apiterapije, kjer sem kot certificiran apiterapevt dobil številne izkušnje. Predvsem si želim, da bi čebelarji delali s čebelami spoštljivo in ne zgolj zaradi finančne koristi, temveč vsled ljubezni do čebel, ki nam dobroto poplačajo s polno žlico zdravja.

Tomaž Pintar, terenski svetovalec za Gorenjsko

Urnik svetovalnih delavnic terenskih svetovalcev JSSČ v maju

Tema	Lokacija	Datum	Ura	Izvajalec	Kontakt
Dobra tehnološka praksa in izvajanje osnovne odbire v čebelarstvu	Čebelarski center Laško, Mestna ulica 16, Laško	9. maj 2023	18.00	Peter Babnik	g. Šolar 030 604 069
Dobra tehnološka praksa in izvajanje osnovne odbire v čebelarstvu	Kmetijska zadruga Medvode	11. maj 2023	19.00	Janez Markič	g. Ločinškar 051 636 504
Dobra tehnološka praksa in izvajanje osnovne odbire v čebelarstvu	Čebelarski dom na Selih pri Otovcu	12. maj 2023	18.00	Dušan Milinkovič	g. Milinkovič 030 604 090
Dobra tehnološka praksa in izvajanje osnovne odbire v čebelarstvu	V veliki občinski dvorani Puconci	18. maj 2023	18.00	Jakob Madjar	g. Car 041 330 669
Dobra tehnološka praksa in izvajanje osnovne odbire v čebelarstvu	Čebelarski dom v Beltincih	25. maj 2023	18.00	Franc Tratnjek	g. Tratnjek 041 606 013
Osnovna odbira v čebelarstvu in izpolnjevanje obrazcev v SDHNČ	Pri učnem čebelnjaku v Novi vasi na Blokah	26. maj 2023	19.00	Rajko Anzeljc	g. Anzeljc 030 604 041
Dobra tehnološka praksa in izvajanje osnovne odbire v čebelarstvu	Društveni čebelnjak Vojnik	28. maj 2023	9.00	Peter Babnik	g. Babnik 041 211 295

Mesec maj in izvajanje osnovne odbire v čebelarstvu

Delo čebelarja je polno izzivov, čebele z oprашevanjem rastlin pa so izjemno pomembne za naš prostor. Tako je ključno zagotavljanje primerne oskrbe čebeljih družin za njihov uspešni razvoj kot tudi za samo pridelavo čebeljih pridelkov. Pri delu s čebelami tako pride do različnih izzivov, ki jih ne znamo rešiti. Zato je dobro, da se posvetujemo s terenskim svetovalcem v čebelarstvu, ki deluje na območju, kjer čebelarimo. Ta nam bo svetoval glede dobre čebelarske prakse in pri pregledih čebel, da smo pozorni na obarvanost obročkov na zadkih čebel. Tako je v tem času pomembno, da pozornost namenimo obročkom pri čebelah. Če zadeve ne poznamo dovolj dobro, se lahko posvetujemo s terenskim svetovalcem, ki bo brezplačno skupaj z nami pregledal čebeljo družino. Če bo pri pregledu čebelje družine ugotovil, da je 2 % čebel z rumenimi obročki na zadkih, nam bo svetoval zamenjavo matice, saj je na našem območju zelo pomembno, da skrbimo in ohranimo avtohtono kranjsko čebelo, ki ima sive obročke na zadku. Tako nas bo vključil v seznam za brezplačno menjavo matice v čebelji družini

s prevelikim deležem obarvanih čebel. V mesecu maju bo tako delo terenskih svetovalcev usmerjeno prav v izvajanje osnovne odbire v čebelarstvu. V naslednjem mesecu pa bodo čebelarjem dostavljali matice za zamenjavo. Zato je pomembno, da ga sedaj pokličete in se dogovorite za osebno svetovanje. Seveda zelo pomembna informacija je tudi, da lahko pokličete terenskega svetovalca za namen varne hrane. Torej, da nam opravi terensko analizo medu. Na posameznem vzorcu medu bo izmeril vsebnost vode in električno prevodnost. Pridobljeni podatki nam bodo v pomoč pri določanju vrste medu. Seveda pa lahko skupaj preverita čebelarsko dokumentacijo kot tudi točnost zapisov na nalepkah za med. Ena od možnosti pa je tudi udeležba na delavnicah po terenu, ki jih izvajajo terenski svetovalci v čebelarstvu. Z udeležbo na teh delavnicah boste prejeli še dodatno znanje kot tudi širili čebelarska obzorja.

Tomaž Samec,
svetovalec JSSČ za zagotavljanje varne hrane

Medeni teden v Pivki

Čebelarsko društvo Pivka in Zavod za turizem Pivka vabimo na **Medeni teden v Pivki**, ki bo potekal med **22. in 29. majem 2023**. V tem tednu bo v Pivki gostoval čebelarski paviljon ČZS – **paviljon Medena zgodba**. Za obiskovalce smo pripravili širok nabor strokovnih in poljudnih dogodkov.

Organizacija Medenega tedna v Pivki je rezultat odličnega sodelovanja med ČD Pivka in Zavodom za turizem Pivka, pod okriljem katerega deluje **Center o velikih zvereh Dina Pivka**. Razstavišče v Krpanovem domu v Pivki na zanimiv in tehnološko napreden način podaja informacij o pomenu ohranjanja medveda, volka in risa, njihovi biologiji ter ekosistemski vlogi. Pomemben poudarek dajejo **razbijanju stereotipov o velikih zvereh**, predstavitvi izzivov **sobivanja** in primerov **dobrih praks**. Ključen vidik sobivanja je namreč **zmanjševanje konfliktov**.

Za čebelarje lahko sobivanje z medvedi predstavlja velik izziv, saj lahko naredijo veliko škode na naših čebelnjakih. Ravno z namenom izobraževanja in prikaza rešitev je ena izmed postaj razstavišča prav čebelnjak, ki je obogaten s številnimi podatki

o čebelah in medvedih. V Centru Dina Pivka so prepoznali potencial čebelarskih vsebin in jih vključili tudi v njihove pedagoške vsebine. Program **»V čebelji dnevni sobi«** sem zasnoval Franko Dolgan, ekološki čebelar in predsednik ČD Pivka. Čebelarske delavnice, ogledе učnega čebelnjaka pri OŠ Pivka in pokušine medu pa v ČD Pivka izvajam tudi v okviru medgeneracijskih počitniških aktivnosti in drugih dogodkih, ki jih organizira Zavod. Čebelarska dejavnost je v občini Pivka močno zastopana in se pogosto vključuje v ponudbo za domačine in turiste. ČD Pivka šteje več kot 90 članov, mnogo od nas čebelarji na ekološki način. V veliko zadovoljstvo nam je, da vas lahko povabimo na za nas večji dogodek letošnjega leta – vabljeni, da nas obiščete. Veselimo se, da se spoznamo, morda znova srečamo in povežemo.

Program Medenega tedna v Pivki:

22. maj ob 17.00 – OTVORITEV Medenega tedna v Pivki

25. maj ob 17.00 – Film MEDENA DEŽELA v Kinu Pivka in voden ogled paviljona

27. maj med 10.00 in 17.00 – DRUŽINSKI MEDENI DAN (delavnice,* vodeni ogledi, degustacije medenih izdelkov)

28. maj ob 13.00 – SPREHOD MED KALI IN JEZERI

Urniki za ogled paviljona:

Torek–petek (23.–26. 5.) 10.00–15.00.
Sobota–nedelja (27.–28. 5.)

10.00–17.00

Razstava Bodi čebela/Be a Bee:

V sodelovanju s Hišo kulture Pivka bo v času Medenega tedna v Krpanovem domu v Pivki, pred katerim bo stal paviljon, gostovala razstava Polonce Lovšin **Bodi čebela/Be a Bee**:

Razstava BBodi čebela/Be a Bee in delavnice bodo potekale v okviru projekta ReNature, ki ga sofinancirajo Islandija, Lihtenštajn in Norveška s sredstvi Finančnega mehanizma EGP 2014–2021 in pripadajoča slovenska udeležba.

Sprehod med kali in jezeri v okviru Tedna slovenskih parkov organizirata Krajski park Pivška presihajoča jezera in študijski krožek Kulturna dediščina v turizmu (mentorica Marjeta Marinčič).

Franko Dolgan

Pelo, žvrgolelo in igralo se bo že sedmo leto zapored

Petje in čebelarjenje sta del slovenske kulturne dediščine. Tega se sedaj še posebej zavedamo, kajti čebelarstvo je vpisano na Unescov Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva, tudi zaradi takšnih zgodb, ki jih ustvarjamo skupaj z različnimi posamezniki ali skupino. Skušamo ohranjati to tradicijo in nadaljevati že s 7. Festivalom čebelarstva v Čebelarstvu centru Slovenije, z manjšo novostjo, ki jo letos uvajamo.

Letošnji Festival čebelarstva pesmi bo potekal **v petek, 22. septembra 2023**, s pričetkom ob 18. uri v prostorih ČZS. Podroben program festivala bomo objavili po prejemu prijav pevskih zborov k sodelovanju.

Festival čebelarstva pesmi bomo obogatili tudi z medeno kulinariko, kjer bomo ponovno pripravili nekaj medenega za vaše želodčke. K sodelovanju vabimo vse pevske zборе, ki se boste na festivalu predstavili s slovenskimi pesmimi po svojem izboru, ena od njih pa mora imeti čebelarstvo vsebino. Na letošnjem, že 7. festivalu uvajamo novost, in sicer: ena slovenska pesem po vašem izboru s spremljavo katerega koli glasbila.

Rok za prijavo k sodelovanju je **30. avgust 2023**. Obrazec za prijavo je objavljen na spletni strani ČZS. Na voljo pa je tudi na e-naslovu: barbara.dimc@czs.si. Za vse dodatne informacije smo Vam na voljo.

Barbara Dimc, tajnica ČZS

Strokovna razprava: tehnološka navodila za pridobivanje namenskega propolisa

Vas poleg pridobivanja medu zanimajo še možnosti in priložnosti pridobivanja namenskega propolisa v različnih panjskih sistemih? Ali pa si želite izpopolniti vašo tehnologijo pridobivanja propolisa?

Vse to in še več bo predstavljeno na strokovni razpravi, ki jo organizira Javna svetovalna služba v čebelarstvu, in sicer v Mariboru na Streliški cesti 150 (regijski učni čebelnjak) v sredo, 10. maja 2023, ob 16. uri. Razpravo in praktični prikaz bo vodil Tomaž Samec.

ČZS

Vabilo k sodelovanju na fotografskem natečaju čebelarstva revije Dymak

Slovaška revija Dymak razpisuje natečaj Čebelje novinarske fotografije in čebelje umetnosti (Bee Press Photo & Bee Art 2023). Letak z več informacijami o natečaju s povezavo smo objavili na spletni strani Čebelarstva zveze Slovenije. Vabljeni k sodelovanju!

Uredništvo

Obljuba izpolnjena!

Steli Mihevc, mlajši sestrici mlade umetnice Tie Mihevc, sem pred časom že dal čebeljo družino, poleg čebel pa sem ji obljubil tudi panj s čebelami. Obljubo sem izpolnil tretji vikend v aprilu in ji na domu predal panj s čebelami, podpredsednik Čebelarstva zveze Slovenije Marko Alauf pa je poskrbel za poslikavo panjskih končnic.

Stela, naj ti medi!

Boštjan Noč, predsednik ČZS

Foto: arhiv ČZS

Seminarji svetovalcev specialistov

ČZS, JSSČ, najavlja seminarje svetovalcev specialistov na različne teme. Seminarji (teorija in praksa) bodo potekali maja in junija, odvisno vremenskih razmer ter stanja v naravi. Za udeležbo na seminarjih je obvezna prijava. Število udeležencev na seminarju je omejeno. Podrobnejše informacije o seminarju bodo prejeli prijavljeni udeleženci. Praktični del tečaja predvideva delo z živimi čebelami. Ker lahko pičijo, s seboj prinesite čebelarstvo zaščitno opremo in tako poskrbite za lastno varnost. Organizator in izvajalci tečaja ne odgovarjajo v primeru čebeljega pika. Potrdilo o udeležbi na seminarjih bodo prejeli le tisti slušatelji, ki se bodo udeležili vseh ur izobraževanja. Razpored letošnjih seminarjev iz področja tehnologije čebelarjenja objavljamo v nadaljevanju.

Tema	Datum in ura	Kraj	Izvajalec	Obvezna prijava
Seminar o cvetnem prahu	8. maj 2023, ob 10.00 uri teorija, ob 13.00 uri praksa	Regijski učni čebelnjak gorenjskega okoliša, Zgornje Gorje in predavalnica	Aljaž Debelak	Do 20 oseb preko spletnega obrazca: https://forms.gle/SQjUuuxztU8qe5ne9
Seminar o cvetnem prahu	15. maj 2023, ob 10.00 uri teorija, ob 13.00 uri praksa	Regijski učni čebelnjak podravskega okoliša (Ptuj) in predavalnica, Zagrebška 86, Ptuj	Aljaž Debelak	Do 20 oseb preko spletnega obrazca: https://forms.gle/2Huv2XPxvkD9yrYT7
Seminar o medu	15. maj 2023, ob 16.00 uri teorija, termin za prakso bo sporočen naknadno	Čebelarstvo Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, Lukovica	Ana Janžekovič in Simon Golob	Do 20 oseb preko spletnega obrazca: https://forms.gle/QqnytsqdeTuHaFV2A
Seminar o propolisu	8. maj 2023, ob 16.00 uri	Regijski učni čebelnjak zasavskega okoliša, Hohkraudova kolonija 21, Trbovlje	Tomaž Samec	Do 20 oseb preko spletnega obrazca: https://forms.gle/VTLjzdcoij31R5D9
Seminar o propolisu	22. maj 2023, ob 16.00 uri	Regijski učni čebelnjak podravskega okoliša (Maribor), Streliška cesta 150, Maribor	Tomaž Samec	Do 20 oseb preko spletnega obrazca: https://forms.gle/CnECLMHCrnjBxt6f7
Seminar o apitehničnih ukrepih	10. maj 2023, ob 10.00 uri teorija, ob 13.00 uri praksa	Regijski učni čebelnjak notranjskega okoliša, Loško/Kamna Gorica, Cerknica	Simon Golob	Do 15 oseb preko spletnega obrazca: https://forms.gle/SciQVodVem6RW8ZM6
Seminar o apitehničnih ukrepih	11. maj 2023, ob 10.00 uri teorija, ob 13.00 uri praksa	Regijski učni čebelnjak posavskega okoliša, Ulica 11. novembra 24, 8273 Leskovec pri Krškem	Vlado Auguštin	Do 15 oseb preko spletnega obrazca: https://forms.gle/KkE8pbg8F2TTCcYT8
Seminar o tehnologiji čebelarjenja v nakladnih panjih	1. junij 2023, ob 10.00 uri teorija, ob 13.00 uri praksa	Regijski učni čebelnjak pomurskega okoliša, Nemčavci, Murska Sobota	Vlado Auguštin	Do 15 oseb preko spletnega obrazca: https://forms.gle/iqsp5YwzE8VgdRZs5
Seminar o tehnologiji čebelarjenja v nakladnih panjih	25. maj 2023, ob 10.00 uri teorija, ob 13.00 uri praksa	Regijski učni čebelnjak ljubljanskega okoliša, Kočevje	Vlado Auguštin	Do 15 oseb preko spletnega obrazca: https://forms.gle/zg34AXf56FRd6mic6
Seminar o tehnologiji čebelarjenja v AŽ-panjih	16. maj 2023, ob 10.00 uri teorija, ob 13.00 uri praksa	Regijski učni čebelnjak koroškega okoliša, Pod Gradom 190, Dravograd	Simon Golob	Do 15 oseb preko spletnega obrazca: https://forms.gle/9uwU6CLjeP4TozXc6
Seminar o tehnologiji čebelarjenja v AŽ-panjih	17. maj 2023, ob 10.00 uri teorija, ob 13.00 uri praksa	Regijski učni čebelnjak obalnokraškega okoliša, Brce	Simon Golob	Do 15 oseb preko spletnega obrazca: https://forms.gle/pZKk7pWu19ZoEWmC6
Seminar o tehnologiji pridelave čebeljega strupa	25. maj 2023, ob 16.00 uri	Regijski učni čebelnjak dolenskega okoliša, Gomila 17, Mirna (Lanšprež)	Simon Golob	Do 15 oseb preko spletnega obrazca: https://forms.gle/D1mq168KcLXq4Qz6
Seminar o tehnologiji pridelave čebeljega strupa	15. maj 2023, ob 13.00 uri	Regijski učni čebelnjak celjskega okoliša, Cesta na kmetijsko šolo 9, Šentjur	Simon Golob	Do 15 oseb preko spletnega obrazca: https://forms.gle/LdNRg5YC9tr85Qj9
Seminar o vzreji čebeljih matic za lastne potrebe	18. maj 2023, ob 10.00 uri teorija, ob 13.00 uri praksa	Regijski učni čebelnjak belokrajskega okoliša, Sela pri Otovcu 16, Črnomelj	Vlado Auguštin	Do 15 oseb preko spletnega obrazca: https://forms.gle/jt9deS6kF7Q4DL9NA
Seminar o vzreji čebeljih matic za lastne potrebe	7. junij 2023, ob 10.00 uri teorija, ob 13.00 uri praksa	Regijski učni čebelnjak primorskega okoliša, Trebenče, 5282 Cerklje	Simon Golob	Do 15 oseb preko spletnega obrazca: https://forms.gle/Uv5dL5D5rXb3e96A
Seminar o gozdnem medenju s terenskim ogledom	11. maj 2023, ob 16.00 uri na izhodišču	Izhodišče pri gradu Viltuš, Spodnji Slemen 30, Selnica ob Dravi	Aleš Bozovičar	Do 30 oseb preko spletnega obrazca: https://forms.gle/iVbd9GqehWiw6bMY6
Seminar o gozdnem medenju s terenskim ogledom	5. junij 2023, ob 16.00 uri na izhodišču	Lokacija izhodišča na območju Šaleške oz. Savinjske doline bo določena naknadno	Aleš Bozovičar	Do 30 oseb preko spletnega obrazca: https://forms.gle/tEubKRWRPRXXWgqc8

Urniki usposabljanj v maju 2023

Vsa usposabljanja so namenjena vsem Slovenskim čebelarjem. Člani ČZS morajo na usposabljanja obvezno prinesiti izkaznico ČZS! Za praktične delavnice (v regijskih učnih čebelnjakih) so obvezne prijave zaradi omejenega števila prostih mest. Pridržujemo si pravico, da iz objektivnih razlogov urnik naknadno spremenimo. Redno spremljajte posodobitve urnika usposabljanj na spletni strani ČZS. Majski urnik bo naknadno dopolnjen z dodatnimi usposabljanji. Dopolnitve bomo objavili na spletni strani ČZS.

Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – OSNOVNE

V maju in juniju načrtujemo izvedbo do 5 predavanj na temo »Smernice dobrih higienskih navad v čebelarstvu – OSNOVNE« na lokacijah Postojna, Brode pri Škofji Loki, Višnja Gora, Lukovica, Velenje in Maribor. Podroben urnik bomo objavili na spletni strani ČZS v maju mesecu.

Datum	Čas	Tema	Izvajalec	Kraj	Stik
4. maj	18.00	Dobra čebelarstvo praksa s poudarkom na ekološki praksi	Simon Golob	OŠ Mengeš, Šolska ulica 11, Mengeš	g. Boštjančič 041/622 579
12. maj	17.00	Oskrba čebel skozi leto po načelih dobre čebelarstvo prakse – delavnica	Franko Dolgan	Regijski učni čebelnjak podravskega okoliša (Ptuj), Zagrebška 86, Ptuj	g. Vertič 040/290 739
12. maj	17.00	Vzreja čebeljih matic – delavnica	Brane Borštnik	Učni čebelnjak, Prilesje 3a, Velike Lašče	g. Marolt 031/534 008
13. maj	10.00	Oskrba čebel skozi leto po načelih dobre čebelarstvo prakse – delavnica	Franko Dolgan	Regijski učni čebelnjak Gorenjske Bled Gorje	g. Perčič 041/523 781
15. maj	16.00	Oskrba čebel skozi leto po načelih dobre čebelarstvo prakse – delavnica	Vladimir Fajdiga	Čebelarstvo dom Hrastnik	g. Štault 031/448 135
15. maj	16.00	Terenski ogledi medovitih rastlin in povzročiteljev gozdnega medenja	Franc Šivic	Izhodišče pred občino Kobilje, Kobilje 56	g. Smej 041/354 931
16. maj	17.00	Oskrba čebel skozi leto po načelih dobre čebelarstvo prakse – delavnica	Andrej Jernej	Šolski čebelnjak pri OŠ Nazarje, Zadrečka cesta 37, Nazarje	g. Vačnovnik 031/337 521
17. maj	17.00	Možnosti pridobivanja nepovratnih sredstev	Mojca Pibernik	Grad Sevnica, Cesta na grad 17, Sevnica	g. Stopar 041/364 365
22. maj	17.00	Oskrba čebeljih družin skozi leto v nakladnih panjih (delavnica)	Vladimir Fajdiga	ČC Lesce	g. Perčič 041/523 781
24. maj	18.00	Oskrba čebel skozi leto po načelih dobre čebelarstvo prakse – delavnica	Milinković Dušan	Čebelarstvo dom Sela pri Otovcu, Sela pri Otovcu 25, Črnomelj	g. Milinković 030/604 090
26. maj	16.00	Oskrba čebel skozi leto po načelih dobre čebelarstvo prakse – delavnica	dr. Stanislav Kapun	Predavalnica v gasilskem domu, Sladki Vrh 9b, Sladki Vrh	g. Korošec, 041/967 600

* Javno naročilo za izvedbo Usposabljanj v čebelarstvu za programsko leto 2023

Zapustili so nas

Alojz Bečan (1943–2022)

V 79. letu nas je po težki bolezni zapustil Alojz, ki se je rodil 16. marca 1943 v Strahinjnu. Užival je v naravi, imel je tudi nekaj zemlje in sadovnjak. Imel je pet otrok. V vasi Prizrenje je srečal čebelarja, ki ga je navdušil za čebelarstvo. Od njega je kupil dve čebelji družini. Leta 1990 se je včlanil v naše društvo. Doma na vrtu je naredil čebelnjak ter čebelaril z 12 družinami. Čebelaril je s srcem, rezultat je bil odličен med, leta 2012 prejel priznanje Antona Janše III. stopnje. Svoje znanje je z veseljem delil z drugimi čebelarji in bil zato nagrajen z odličjem Antona Janše II. stopnje. Bil je srčen človek, vedno pripravljen pomagati vsakomur.

ČD Naklo

Karel Banfi (1954–2022)

Neizprosna smrt nam je vzela Karla Banfija, enega od ustanoviteljev ČD Kapca. Pred leti je obvestil člane, da iz zdravstvenih razlogov ne more več opravljati funkcije predsednika društva, ni pa odklonil naše prošnje, da še naprej ostane dejavni član društva. To obljubo je držal vse do svoje smrti.

V društvu in družini je nastala vrzel, ki je ne bo možno zapolniti. Spomin nanj bo ohranilo na tisoče panjev iz njegove delavnice, ki bodo dajali zavetje mnogim rodovom čebel.

ČD Kapca

V spomin na Norberta Jedlovčnika

V ČD Slovenska Bistrica smo se poslovili od Norberta Jedlovčnika, prijatelja in neutrudnega čebelarskega funkcionarja na pomembnih funkcijah v društvu, v ČZD Štajerske in v ČZS.

Norbert je že v rani mladosti vzljubil čebele. Rad je pripovedoval, kako je kot mlad fantič pomagal očetu pri delu s čebelami, kako je sam ulovil več rojev v enem dnevu. Za očetom je prevzel družinski čebelnjak in se pridružil ČD Slovenska Bistrica. Mnogo let je bil član UO, od leta 2000 do 2009 pa predsednik ČD. Kot predsednik društva je nadaljeval delo za legalizacijo objekta za improvizirani čebelarski dom, ki ga je društvo postavilo na zemljišču kmetijske zadrage.

Že zelo zgodaj je bil zadolžen za izobraževanje mladih čebelarjev. Pomagal je pri ustanavljanju krožkov na šolah, pridobival mentorje in sredstva ter opremo za njihovo delovanje.

Dolgo je vodil čebelarski krožek na OŠ Spodnja Polskava. Učence je znal pritegniti in naučiti, zato so bili njegovi krožkarji vedno uspešni. Na državnih tekmovanjih mladih čebelarjev so praviloma osvajali srebrna in zlata priznanja, zaradi česar so bili izbrani, da zastopajo Slovenijo na prvem mednarodnem tekmovanju mladih čebelarjev 2010 na Češkem. Tudi tu so se dobro odrezali, posebej pa so zablesteli s predstavitvijo Slovenije in slovenskega čebelarstva.

Ob usposabljanju NPK čebelar/čebelarka je bil od vsega začetka prisoten pri izdelavi programa in kot mentor ter član komisij za preverjanja znanja in potrjevanja kompetenc.

Leta 2004/2006 je bil vodja programa izobraževanja Čebelarskih mojstrov v Mariboru in povezovalc ter prevajalec 480-urnega izobraževanja v poslovnem sodelovanju z Imkerschule Graz. Ves čas svojega čebelarskega obdobja je pisal članke za strokovne revije

doma in v tujini in se posvečal spremljanju vzreje matic in trotov.

Skrbel je tudi za izobraževanje odraslih, zato imamo v društvu veliko čebelarjev z nacionalno poklicno kvalifikacijo NPK čebelar in več čebelarskih mojstrov. Vsak izpit je opravil tudi sam: za čebelarskega preglednika, NPK čebelar, licenco za svetovalca NPK čebelar, za čebelarskega mojstra in nazadnje za apiterapevta. Od vsega začetka prizadevanj za izobraževanje in ureditve statusa apiterapevtov v Sloveniji je bil ključna osebnost za usposabljanje kot predavatelj in predsednik komisije za preverjanje znanja apiterapevtov. Ob 90-letnici je doživel vrhunec prizadevanj, da smo v Sloveniji po večletnih naporih dosegli priznan poklic NPK apiterapevt/apiterapevтка. Z svoje delovanje je prejel veliko društvenih priznanj, kot mentor krožkov, več priznanj Čebelarske zvez društev Maribor, priznanje predsednika ČZS in plaketo dr. Filipa Terča. Prejel je red Antona Janše III., II. in I. stopnje.

Prevajal je zanimive strokovne članke iz nemščine in jih objavljaval v *Slovenskem čebelarju*. Skrbel je za čezmejno sodelovanje z avstrijskimi, češkimi in srbskimi čebelarji.

Norbert Jedlovčnik je bil zelo deloven, ustvarjal, poln novih idej in zelo dosleden, natančen in vztrajen pri njihovi izvedbi. Znal je vzpodbujati, motivirati in svetovati. Norbert, takega se te bomo spominjali in te pogrešali.

ČD Slovenska Bistrica

Mali oglasi

PRODAM

Akacijev, cvetlični, lipov in ajdov med. Možna dostava na dom, tel. št.: 041/784 775.

Med in nekaj čebeljih družin na AŽ-satih ter satnice, 041/575 477.

Akacijev, cvetlični in kostanjev med, 031/274 993.

Akacijev, cvetlični, lipov, gozdni in kostanjev med ter matični mleček, 041/587 573.

Akacijev in lipov med (okolica Novega mesta), 041/703 051.

Akacijev, cvetlični in gozdni med, zabojniki za 10 AŽ-panjev s čebelami ali brez, 041/881 830.

Vosek, cvetlični med, čebelarje družine na 10S in 9S AŽ, lahko tudi s tovornjakom TAM 110, 030/882 295.

Čebelji vosek in 200-litrski emajlirane sode za med (Metlika), 031/615 927.

Deset čebeljih družin na AŽ, lahko tudi z dobro ohranjenimi 10S AŽ-panji (izdelava Krže), 040/670 456.

Čebelarje družine (Otočec pri Novem mestu), 041 219 436.

Čebelarje družine na 7 AŽ-satih, ugodno (okolica Ivančne Gorice), 041/727 456.

Čebelarje družine na 5 in 10 AŽ-satih (okolica Tolmina), 041/876 838.

Pet čebeljih družin v nakladnih panjih, lahko ostanejo na akacijevi paši v Goriških brdih, 041/704 233.

Čebelarje družine z mladimi maticami na 7 AŽ-satih (okolica Novega mesta), 031/396 337.

Čebelarje družine na 7 ali 10S (Višnja Gora), 041/470 100.

Čebelarje družine na 7 AŽ-satih, matice 2022 (Ivančna Gorica), 041/862 312.

Čebelarje družine na 7 AŽ-satih, matice 2022, mlado satje, gozdni in lipov med v rinfuzi, možna dostava po Sloveniji, 041/385 620.

Čebelarje družine na 7 ali 10 AŽ-satih (Dolenjska), možna dostava na relaciji Mokronog-Vrhnika, 031/568 427.

Čebelarje družine na 7 AŽ-satih (Posavje – okolica Brežic), 051/366 071.

Čebelarje družine na 10 AŽ-satih (okolica Divače), 031/373 761.

Močne čebelarje družine na 9-AŽ in 10-LR 2/3 satih (okolica Kamnika), 051/847 703.

Čebelarje družine na 10 AŽ mladih satih in novih okvirjih (okolica Kočevja), 041/764 805.

Čebelarje družine na 9 AŽ-satih (okolica Kranja), 040/563 247.

Čebelarje družine na AŽ-satnicah, lahko tudi z 10 ali 7S AŽ-panji, starimi tri leta, 041/207 630.

Čebelarje družine na 7 ali 9 AŽ-satih in akacijev, lipov ter cvetlični med (okolica Novega mesta), 041/703 051.

Čebelarje družine na 5 in 10 AŽ-satih (okolica Tolmina), 041/876 838.

Čebelarje družine na 9 AŽ-satih, mlado satje, matice letnika 2022 (okolica Kranja), 040/563 247.

Čebelarje družine na 10 AŽ-satih, 031/373 671.

Močne čebelarje družine na 9 AŽ-satih na mladem satju, družine in matice letnika 2022, od priznanih slovenskih vzrejevalcev (okolica Kranja), možna brezplačna dostava, 040/957 885.

Čebelarje družine na 7 AŽ-satih (Zasavje), 041/839 496.

Gospodarske čebelarje družine na 10 LR-satih, 031/330 972.

Čebelarje družine na 7 AŽ-satih in LR-Farrar (19 cm) satih (Bohinj), 068/133 752.

Čebelarje družine na 6 ali 9 AŽ-satih, 041/633 185 ali drago.finzgar@gmail.com.

Čebelarje družine na AŽ-satih, 070/666 455.

Čebelarje družine na 7 AŽ-satih (Ilirska Bistrica), 041/247 607.

Gospodarske čebelarje družine na 10 LR-satju, 031/330 972.

Čebelarje družine na AŽ-satih 5, 7, 10S (Maribor), 041/655 602.

Čebelarje družine na 1/1 LR-satih, lahko z nakladami ali brez (okolica Ribnice), 041/940 487.

Močne čebelarje družine na 6 in 7 AŽ-satih, 051/311 086.

Rezervne čebelarje družine na 7S (Posočje), 041/521 215.

Čebelarje družine na AŽ-satju ter 3 družine na 7S LR 2/3, matice letnika 2022, očiščene varoj, 070/133 620.

Čebelarje družine na AŽ-satju, 10, 9 ali 7S (Domžale), 041/980 224.

Nekaj čebeljih družin z mladimi maticami na 7 do 10 AŽ-satih in nekaj na LR 2/3-satih (Bela krajina), 040/888 979.

Odlične čebelarje družine na 6, 7 ali 9 AŽ-satih (Kozjansko), 041/215 281.

Večje število čebeljih družin na 8 AŽ-satih, 10S AŽ-panje in plemenilnike, akacijev in cvetlični med, 031/326 959.

5 čebeljih družin na 7 AŽ-satih (Ptujsko polje), 041/615 754.

Čebelarje družine na AŽ-satih ali ometence in panje GJ, nakladne s čebelami ali brez (okolica Ljubljane), 041/759 100.

7 čebeljih družin na 2/3 LR-satju (Bela krajina), 040/888 979.

Čebelarstvo opremo za nakladne panje, 7 novih podnic, 6 novih pitalnikov, 90-litrski roštfrei sod za med, 30-litrski kanta, vilice za odkrivanje satja, podstavek za odkrivanje satov, dleta, 031/510 274.

Prevozni čebelnjak s 14 panji in 8 čebeljimi družinami po polovični ceni (Žiri), 041/239 062.

Prevozni čebelnjak/prikolico, enoosni, za 54 10S AŽ-panjev, brez panjev, ni registriran, priklop za traktor ali unimog (okolica Logatca), 041/620 850.

Kamion Man 10-163, letnik 1998, generalno obnovljen s 85 naseljenimi 5 let starimi 10 AŽ-panji, 6S obračalno točilo (Logar), ometalec in posoda za odkrivanje satnic (Logar) (Prekmurje), 051/308 540.

Kamion Mercedes Benz Axor, letnik 2007, z dvema zabojnima in 70 čebeljimi družinami, prodam tudi zaprt zabojniki z rampo, 031/586 966.

Tovornjak TAM 5000 z možnostjo prevoza do 60 AŽ-panjev, poleg tega tudi nekaj čebeljih družin, 041/214 980.

Prevozni čebelnjak. Na kamionu je 72 AŽ-panjev ter 56 AŽ 10S družin, 041/412 743.

Al. zabojniki s 64 nenaseljenimi DB-10S z dvema nakladama, komplet z okvirji in smukalniki, skupaj s tovornjakom MAN 14232F/BL, registriranim kot starodobnik, 040/800 036 in 040 750 660.

AŽ-panje 9 in 10S ter panje polovičarje AŽ 5, 7, 9 in 10S, panji so novi in vsebujejo pitalnik, tester varoze in lipove okvirje, 041/840 357.

Neregistriran prevozni čebelnjak/prikolico z dvema osema, naletno zavoro, zaščito proti medvedom (2 mm pločevina), 2 vrata, 1 okno, nove gume za 12 10S in 4 7S AŽ-panjev (okolica Logatca), 041/620 850.

Nove panje Frankenbeute LR2/3 in AŽ-satnice iz lastnega voska (Cerklje na Gorenjskem), 031/256 833.

Nove digitalne čebelarje tehtnice z enoletno garancijo, 041/722 102.

Štiri 3-etažne 10S AŽ-panje (izdelava Debevec), naseljeni eno sezono, imam račun o nabavi, prodam ali menjam za čebelarje družine, 041/620 850.

Nove AŽ-panje 5, 6, 7 in 10S, tudi 3-etažne, ter ometalnik, tel. št.: 031/501 801, informacije po 18. uri.

Lipove AŽ-satnike, lahko zažičene in s satnico, pošljemo po hitri pošti, ugodno, 031/753 345.

AŽ-satnice, izdelane iz čistega voska brez parafina, analizni list, 031/667 338.

AŽ-satnice, 041/831 155.

AŽ-satnice, 041/335 874.

AŽ-satnice iz lastnega voska, izdelane pri Riharju, večjo količino lahko dostavim, 051/395 637.

2 kosa el. točila za 4 sate, aku. ometalnik, rabljene 9S AŽ-panje, 041/699 146.

Zaradi prenehanja čebelarjenja poceni prodam **pet trietažnih AŽ-panjev 9S** in 3S aluminijasto točilo, drugo opremo podarim, 030/432 831.

Točilo za med 4S na ročni pogon in propolis, 041/858 736 ali 074/957 645.

Točilo, samoobračalno, 6S, 031/702 958.

Evodijo, drevo z več krošnjami, visokimi 1-1,8 m, 040/756 888.

Točilo (Logar), 051 325 353.

Certificiran ekološki trsni sladkor, primeren za krmljenje čebel, 030/663 001.

Inox sod za med, 280-kilogramski, hermetično zapiranje, nerjaveča pipa 6/4". Posoda je nova, nikoli uporabljena, 031/338 283.

KUPIM

Čisti čebelji vosek, 031/753 345.

Inox sod za med s pipo, približno 100-kilogramski, 041/432 037.

Razpisi za stojišča

Spletna stran ONS: <https://eobelar.czs.si>. Telefonski odzivnik: 01/729 61 20. Vse vloge morajo biti v skladu s Pravilnikom o katastru čebelje paše, čebelarstem pašnem redu in programom napovedi medenja (Uradni list RS, št. 60/2013) pisno posredovane izvajalcem pašnih redov.

Predlogo elektronske vloge lahko dobite na spletni strani ČZS:

www.czs.si/Admin/load.php?sif_ob=12&sif_file=objave_podrobno&sif_parent=168.

ČD	Čebelja paša	Rok za oddajo vlog	Naslov za oddajo elektronske ali fizične vloge	Informacije
Nova Gorica	Gozdna	15. maj 2023	cebelarsko.drustvong@gmail.com	Mitja Bavdaž 041/975 393
Kanal - Brda	Lipa, kostanj	15. maj 2023	info@cd-kanalbrda.si	www.cd-kanalbrda.si
Kamnica - Bresternica	Gozd, pravi kostanj	15. maj 2023	tomazrobic@gmail.com	g. Robič 040/321 574
Gornji Grad	Smreka	15. maj 2023	ČD Gornji Grad, Novo naselje 48, 3342 Gornji Grad	Janez.fale55@gmail.com, g. Fale, 031/540 871
Tolmin	Lipa	15. maj 2023	Borut.lapanja@gmail.com	g. Lapanja, 041/387 591
Dolsko	Kostanj	20. maj 2023	joze.dezman1@gmail.com	g. Dežman, 051/441 944
Cerknica	Hoja	1. junij 2023	Ule.andrej@gmail.com	g. Ule, 040/739 005

ApiLifeVar

4 AKTIVNE UČINKOVINE proti varozii

Primerno za ekološko čebelarjenje

Chemicals Laif

- Visoka učinkovitost (višja od 90 - 95 %).
- Ni rezistence.
- Enostavna & varna uporaba.
- Podprto z več kot 15 let izkušenj.
- Odobreno za ekološko čebelarstvo.
- Odmerek prilagodljiv glede na stopnjo okuženosti z varozo, temperaturo in tip panja.

Zdravilo brez recepta. Pred uporabo natančno preberite navodilo! O tveganjih in neželenih učinkih se posvetujte z veterinarjem ali s farmacevtom.

Apifor

Tekoča mravljična kislina 60 %

IDEALNA KONCENTRACIJA ZA MAKSIMALNO UČINKOVITOST

Novo na našem tržišču – vprašajte pri svojem veterinarju!

Obdobje tretiranja: • Pomlad - poletje • Jesen • Pri zunanji temperaturi 10 - 30 °C

Zdravilo brez recepta. Pred uporabo natančno preberite navodilo! O tveganjih in neželenih učinkih se posvetujte z veterinarjem ali s farmacevtom.

Primerno za ekološko čebelarjenje

080 13 15
VETCONSULT PHARMA d.o.o.

61002 (last. spreminjanje)

- Odlična toleranca.
- Odmerjanje prilagodljivo prostornini panja.
- Konstantno, podaljšano izhlapevanje manjše količine z uporabo primerne evapuatorja.
- Uporaba ob prisotnosti zalege.
- Organski proizvod.

VZREJA ČEBELJIH MATIC

V okviru društvenih dejavnosti ČD Slov.Bistrica pod nadzorom KIS vzrejamo kvalitetne matice Kranjske sivke. Lahko jih prevzamete osebno ali jih pošljemo po pošti.

GSM: 041 667 759
email: poslek.boris@t-2.net
Boris Poslek, Mariborska 45, 2314 Zg.Polskava

VZREJA ČEBELJIH MATIC

Čebelarstvo

• Kakovostne matice kranjske sivke iz odbranih matičarjev, vzrejenih pod nadzorom KIS-a.

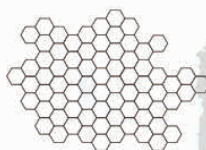
• Čebelje družine na 3,5,7 in 10 satih.

IRMA PETELIN

Pliskovica 102, 6221 Dutovlje

Tel.: **051 470 907**

e-pošta.: cebelarstvo.petelin@gmail.com

GOSPODARSKE IN RODOVNIŠKE MATICE KRAJSKE SIVKE

031 303 337 MARKO
069 667 165 BARBARA

WWW.CARNICA-HRASTELJ.COM

ČEBELARSTVO HRASTELJ, ŽENJE 5, 8270 KRŠKO

VZREJA ČEBELJIH MATIC

Jože Vidovič
Apače 300

2324 Lovrenc na Dr. polju

Na podlagi 25-letnih izkušenj vzrejamo kvalitetne matice pod nadzorom KIS. Matice pošiljamo po pošti ali jih osebno prevzamete.

041 579 827

www.cebelarstvo-vidovic.si

VZREJA MATIC

Nudimo vam označene matice kranjske sivke in zrele matičnike odbranih matičarjev, vzrejene pod nadzorom KIS.

Matice lahko dobite od 10. maja do pozne jeseni.

Prevzamete jih lahko osebno ali vam jih pošljemo po pošti.

ČEBELARSTVO KOLAR

Peter Kolar, Doklece 3, 2323 Ptujška Gora

041 587 573

Nudimo vam tudi različne vrste medu in matični mleček.

Registrirano vzrejalništvo čebeljih matic pri MKGP vam nudi oprasene in neoprasene čebelje matice. Ponujamo tudi zrele matičnike znane starosti.

Vzreja poteka po preizkušeni vzrejni metodi ter z lastno odbiro v selekcijskem čebelnjaku s sodelovanjem KIS (DPO) in ČZS (PROP).

Matice lahko prevzamete osebno, pošiljamo jih po Sloveniji in v tujino.

Najbolje ocenjen matičar v letu 2022

Čebelarstvo Cvet, Mitja Nakrst
Žeje 30, 1233 Dob pri Domžalah | 031 291 603
www.cebelarstvocvet.si | info@cebelarstvocvet.si

BeeConn

NOVO!

BEECONN LITE

Nov produkt v družini BeeConn.

Vstopna tehtnica za daljinsko spremljanje dogajanja v vašem čebelnjaku.

- Spremljanje 1 družine z 1 tehtnico
- Napajanje iz priloženega solarnega sistema
- Obveščanje preko SMS sporočil
- Merjenje teže, temperature in vlage do 3x na dan

www.beeconn.si | info@beeconn.si | 03/567 07 34

Vzreja matic JOŽE HERBAJ

Nedeljica 29, 9224 TURNIŠČE

Tel.: 02/572 14 70 in GSM: 041/214 980

Sprejemamo naročila za označene matice kranjske sivke iz odbranih matičarjev, vzrejenih pod nadzorom KIS-a.

MATICE LAHKO PREVZAMETE OSEBNO, POŠILJAMO PA JIH TUDI PO POŠTI!

ČEBELARSKI CENTER GORENJSKE
Rožna dolina 50a, 4248 Lesce

- IZDELAVA SATNIC IZ LASTNEGA VOSKA
- PRODAJA AŽ IN LR SATNIC

031/628 499

www.cricg.si

cebelarski.center@gmail.com

KUNSTELJ

Miha Kunstelj s. p., inž. Jože Kunstelj s. p.
Zavrti 41, 1234 Mengeš
Tel.: 031/352 797, 01/723 70 27

www.apikunst.si / jm-kunstelj@amis.net

Čebelarji jopiči, kombinezoni, rokavice, klobuki, kape ...
Proizvodnja čebelarških točil (inox in PE-posoda)
Motorji (80 in 110 W), ročni pogoni, posode za med
NOVO: kape s svetilko in povečevalom

MATICE ČEBELARSTVA PISLAK BALI

Največje slovensko vzrejalšče matic z več kot 50-letnimi izkušnjami vam tudi letos ponuja oprašene in neoprašene matice z vrhunskimi proizvodnimi lastnostmi. Zaradi velikega zanimanja vas prosimo, da matice pravočasno rezervirate. Prodajamo tudi družine na 5-7 AŽ satih.

Apače 303, 2324 Lovrenc na Dravskem polju

031/734 905 • info@cebelarstvo-pislak.si • www.cebelarstvo-pislak.si

DOLINŠEK MARJAN S.P., IZDELAVA ČEBELARŠKE OPREME, MD OPREMA

Sončni topilnik

Gladež 27
1411 Izlake
mobi: 041 985 313 po 15 uri
e-mail: dolinsek.marjan@gmail.com
<http://ometalnik.si>

Osmukalnik

Ometalnik

izdelava kakovostnih satnic
pošiljanje po pošti
čebelarška oprema

APIS MED

www.apis-med.si
info@apis-med.si
01 755 12 82

TRGOVINA

Opekarska cesta 16,
1360 Vrhnika

PONEDELJEK – PETEK
9.00 – 12.00
14.00 – 16.00

V mesecih april, maj in junij
ob sobotah odprto 9.00 – 12.00

GJ PANJ

- za prehod iz AŽ v NAKLADNO čebelarjenje ("prednosti enakega satnika"),
- primeren za ZACETNIKE (kompatibilen z LR in DB nakladami, enostavno rokovanje, hranjenje in zdravljenje čebel),
- KVALITETNA IZDELAVA (rogličeni spoji, kvaliteten smrekov les),
- MOŽNOST DOSTAVE.

040 464 873

www.mojcebelnjak.si

Mizarstvo *Strgar* d.o.o., Primičeva ulica 10 a, 1291 Škofljica

Panje izdelujemo po načrtih in s sodelovanjem z univ. dipl. inž. Ivanom Jurkovičem.

Vzreja matic BUKOVŠEK - od leta 1934 -

Ponujamo vam označene matice kranjske sivke.

Matice pošiljamo večkrat na teden.

Gsm: 031/027 780

Tel.: 01/361 24 28

Golo Brdo 19
1215 Medvode

21 let čebelarjenja 21 % popusta

*popust velja od 1.6. - 16.8.2023

Gospodarska
čebelja matica 15,80 €
zrel matičnik 3,50 €
paketni roj 68 €

Vzrejalšče čebeljih matic
Medokost & Medovita
- Kozjansko -

051 325 369; 041 936 306
cebelarstvo.medokost@gmail.com
www.apis-mellifera-carnica.eu

Čebelarstvo in vzreja matic Jožica in Jožef Tratnjek

Žižki 93, 9232 Črenšovci

Pri nas dobite kakovostne in označene matice kranjske sivke iz odbranih matičarjev. Vzreja poteka pod nadzorom Kmetijskega inštituta Slovenije. Matice lahko prevzamete osebno ali pa vam jih pošljemo po pošti, tudi v tujino.

Tel.: 041/886 652, 031/574 775,
e-pošta: joze.tratnjek@siol.net

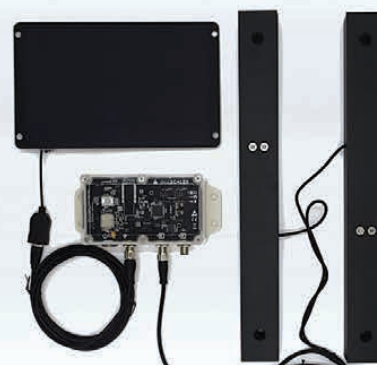
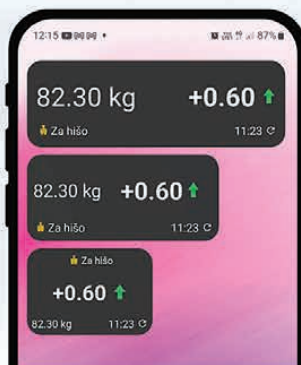
Čebelarška tehtnica

499 EUR za eno družino

599 EUR za dve družini

www.BeeScales.io

031 536 229

Predelava čebeljega voska in čebelarski pripomočki

A Deutsch Haseldorf 75, 8493 Klösch **T** +43 3475 2270
M info@wachs-hoedl.com **W** www.wachs-hoedl.com

Satnice iz lastnega voska

-Možnost ogleda predelave lastnega voska od 20 kg ali starih satnic od 50 kg naprej, v nove satnice.
 Obvezna predhodna telefonska najava.

-Menjava voska od 1 kg naprej.
 AŽ in LR vedno na zalogi.

-Velika izbira čebelarskih pripomočkov.

Več informacij na:

wachs-hoedl.com

TRADICIONALNA IZDELAVA
 VSEH VRST AŽ-PANJEV
 NAJBOLJŠI
 SLOVENSKI
 SMREKOV LES
 ROGLJIČENI
 (CINKANI) SPOJI

www.krze.si

PRI ENKRATNEM NAKUPU
 DESETIH AŽ-PANJEV
**VAM PODARIMO
 PRAŠILČEK**

Iдриjska 10, 1360 Vrhnika

041-420-200
01-755-13-17

Čebelam prijazni premazi za les

www.belinka.com belinka

MOČNE ČEBELE

- takoj pripravljen za uporabo
- visok delež sladkorja: 78%
- ne kristalizira
- ni bojazni ropa
- stabilen in dolgo obstojen
- primeren v vseh panjskih sistemih

**Glukozno
 fruktozni sirup**

SONLEN D. O. O.

Razborca 4

2382 Mislinja

GSM: 041 640 863

E-pošta: sonlen@siol.net

Instagram: vesela.cebela

API KON-TAKT
REŠKA CESTA 18A ~ PRESTRANEK
PON - PET 9-12 h ☎ 031 339 287
SPLETNA TRGOVINA 0-24 h
www.cebelarskaoprema.si

Izdelava prevoznih čebelnjakov

Anton Ciglič s.p.
www.cebelnjaki.si
info@cebelnjaki.si
Telefon: 031 681 589

Vzreja matic DARKO GRM

Hude Ravne 1, Dole pri Litiji
Tel.: 01/897 21 45, 041/900 606, 040/593 488
e-naslov: dejangrm99@gmail.com

- Sprejemamo naročila za označene matice čiste kranjske sivke iz odbranih matičarjev pod nadzorom KIS-a.

Pri nas dobite preverjeno in cenovno ugodno opremo!

EVRO API
ČEBELARSTVO

Stik: 070 758 752
www.evroapi.si

INHALACIJA IZ PANJA

Z inhalacijskimi seti API-AEROSOL I, API-AEROSOL II in API-AEROSOL Plus lahko izvajate aerosolno apiterapijo iz panja. Izbirate lahko med seti z naravnim vlekem in seti s prisilnim vlekem.

POLNJENJE MEDU V VREČKE

Za vas napolnimo med v priročno pakiranje, v 8 gramске vrečke. Naj bo va med, v praktični embalaži, prisoten povsod, tako v gostinskih lokalih, kot v vsakem pohodniku nahrbtniku.

PROPO STEAM - UPARJALNIK PROPOLISA

Apiterapevtski aparat Propo Steam nam s segrevanjem naravnega propolisa omogoča izvajanje inhalacijske terapije. S priloženim priborom uporabnik sam ali s pomočjo apiterapevta izvaja inhalacije, ki koristijo pri težavah dihalnega sistema. Propo Steam pa je primeren tudi za čiščenje lebdečih delcev, mikrobov in organskih topil iz zraka. Prostor prijetno odiaji z vonjem propolisa.

Medikoel d.o.o., Jalnova cesta 2, 4240 Radovljica, T: 04 537 85 10, M: 041 618 775, info@medikoel.com, www.medikoel.com, www.s-mediko.com

Sejem Celje 18 - 19. marec 2023

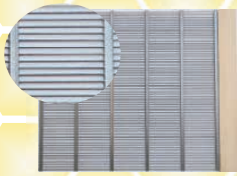

FTN d.o.o.
 Nad izviri 34
 2204 Miklavž na Dr. polju
 ☎ 02/62-96-226
 Delovni čas:
 od ponedeljka do petka
 med 9. in 15. uro

MEDNA PONUDBA
720 ml kozarci
3,99 €/paket 10 kosov

Akcijska ponudba velja v času od 1. do 31.5.2023 za gotovinski nakup kozarcev iz zaloge.

MATIČNA REŠETKA

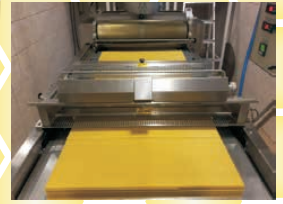

SATNIK AŽ, LR, LR2/3

IZOLACIJSKE PENE

NOVO!!!
POGAČA
APIFONDA
PAKIRANA PO
1 kg ALI 2,5 kg

IZDELAVA IN PRODAJA
VSEH VRST SATNIC.
PO DOGOVORU MOŽNA IZDELAVA
SATNIC IZ LASTNEGA VOSKA.

**MOŽNA JE
IZDELAVA SATNIC IZ
LASTNEGA VOSKA
OD 20 kg DALJE.**
OGLEDITE SI IZDELAVO
SATNIC NA
NAŠI SPLETNI STRANI.

**IZDELAVA ČEBELARSKE OPREME
TRGOVINA - ČEBELARSTVO**

ČEBELARSTVO RIHAR - KOCJAN

Robert Kocjan s.p.

Gabrje 42, 1356 Dobrova

Tel.: 01 36 41 106, faks.: 01 36 41 307

GSM: 031 351 964

E-pošta: robineli@siol.net

WWW.RIHAR-KOCJAN.SI

Delovni čas: od pon. do čet.:

9.00 - 12.00 in 15.00 - 17.00,

pet.: 9.00 - 15.00

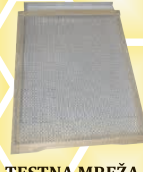
ZMERNE CENE - TRADICIJA - KAKOVOST - IZKUŠNJE,

PRIDOBILJENE V LASTNEM ČEBELARSTVU

Naročeno blago vam lahko odpošljemo s paketno pošto.

VSE ZA OBNOVO PANJEV

TESTNA MREŽA

PLASTIČNA OBEŠALA

KOZICA ZA SATNIKE

OJAČANA RAZSTOJIŠČA,
RAZSTOJIŠČA 11 + 3,
JAHACI ZA SATNIKE

SATNICE

**PE ČEBELARSKI CENTER
MARIBOR**

Streliška 150, Maribor

Tel: +386(0)2-331-80-10

Nov delovni čas:

Ponedeljek, sreda, petek, 8.30-17.00

četrtek 8.30 - 14.30

sobota: 8.00 - 12.00

Torek, nedelje in prazniki zaprto.

GSM: +386(0)51-348-426

e-mail: jana.pp@amis.net

www.cebelski-center.si

JANA - Trgovina, posredovanje, zastopanje
Jana Pušnik Pokrivač s.p., Maribor

**Čebelarška oprema in drobni
pribor - satne osnove
pogače za čebele - literatura**

Naročeno blago vam lahko pošljemo s
paketno pošto, pri večji količini pa po
želji dostavimo na dom!

**Steklena in kartonska embalaža
Čebelji pridelki in darila**

KIPGO

ČEBELARSKA OPREMA

BATUJE 83, 5262 ČRNIČE

☎(05) 368 45 80, ☎(05) 368 45 81

GSM 051 614 683

www.kipgo.net; kipgob@gmail.com

PE LUKOVICA, BRDO 8, 1225 LUKOVICA

☎(01) 729 61 30, e-pošta: cebelsarna.lukovica@gmail.com

**OBIŠČITE NAS
V NAŠI SPLETNI
TRGOVINI
WWW.KIPGO.NET**

**PARNI TOPILNIKI
VOŠČIN, SONČNI
TOPILNIKI LESENI IN IZ
NERJAVEČEGA
MATERIALA ZA
1 ALT 2 SATA,
PREŠE ZA VOŠČINE**

-PANJI
-OPREMA ZA
PANJE
-SATNICE
-ZAŠČITNA OPREMA
-OSTALI ČEBELARSKI
PRIPOMOČKI
-OPREMA IN
PRIPOMOČKI ZA
ODKRIVANJE
SATOV
-TOČILA
-CEDILA
-OPREMA ZA
SEGREVANJE
MEDU
-OPREMA ZA
POLNJENJE
MEDU
-EMBALAŽA

ZABOJNIKI ZA
PREVOZ AŽ
PANJEV

**IZDELUJEM
-PRAŠILČKE:**
4S, 5S, 7S
-PANJE AŽ: 9S,
po naročilu 11S, 12S
-PANJE AŽ 3E 9S,
10S, po naročilu 11S
-PANJI AŽ KOZINC
11+3

Čebelarjem z
veljavno člansko
izkaznico priznamo 5 %
popusta pri gotovinskem
nakupu nad 100 EUR v
naših prodajalnah.

ČISTEJŠI
CVETNI PRAH

VEČJA KOLIČINA CV.
PRAHU

PVC ZABOJI ZA
TRANSPORT IN
SKLADIŠČENJE
POLNIH IN PRAZNIH
SATNIKOV

**NUDIMO
IZDELAVO
SATNIC
IZ VAŠEGA VOSKA**

MIN. KOLIČINA VOSKA
10 KG

**NAROČENO
POŠLJEMO
TUDI PO
POŠTI!**

**TOČILA
ZA MED -
različni
modeli**

**VENTILACIJSKI
KOMBINEZON,
JOPIČ**
-zračen

-narejen je iz treh slojev
tkanine in predstavlja
zato popolno zaščito
pred piki čebel

POSODA ZA ODKRIVANJE Z AŽ
 LOJTRICAMI IN ODLAGANJEM

Art. 8026

VILICE ZA ODKRIVANJE
 s stranskim nožem
 Akcijska cena: **15,20 EUR**
 (16,90-EUR)

Art. 8008

CEDILO ZA MED DVOJNO,
 večja prepustnost

Art. 7016

SMUKALNIK CVETNEGA
 PRAHU PVC

Primeren za AŽ in LR panje
 Akcijska cena: **11,25 EUR**
 (12,50-EUR)

Art. 8154

KUHALNIK VOŠČIN/
 KORITO ZA RAZKUŽEVANJE
 NA PLIN, nerjaveč

Art. 3306

VELIKA IZBIRA TOČIL

Art. 2561

CEDILNA POSODA
 z zgornjo pretočno pipo in
 cedilom, ki se ob celodnevem
 točenju ne zamaži

LOGAR TRADE D.O.O.
 POSLOVNA CONA A 41
 SI-4208 SENČUR

04 25 19 410

info@logar-trade.si
 www.logar-trade.si

Naročeno lahko odpošljemo s paketno pošto.

Akcijske cene veljajo od 01.05.2023 do 31.05.2023 oz. do prodaje zalog. Cene vključujejo DDV.

info.belokranjski-hram@t-2.si
 Facebook – belokranjski hram

5 % popust pri gotovinskem nakupu
 v vrednosti nad 100 EUR
 za člane ČZS

ODKUP VSEH VRST MEDU.
 ZA VEČ INFORMACIJ POKLIČITE
 NA TELEFONSKI ŠTEVILKI:
 040 745 750 ali 040 748 588

Čebelarstvo si lahko ogledate na naši spletni strani: www.belokranjski-hram.si

Belokranjski hram d.o.o.
 Ulica Staneta Rozmana 26, 8340 Črnomelj
 M: +386 40 748 588
 Delovni čas: pon., tor., čet., pet.: 09.00–16.00
 sre.: 09.00–17.00
 sob.: 08.00–12.00

PE Maribor
 Trgovina Gardina
 Cesta XIV. divizije 75, 2000 Maribor
 Tel.: +386 2 471 51 73
 Delovni čas: pon.–pet.: 8.00–18.00
 sob.: 8.00–12.00